EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 19.6.2018.
COM(2018) 476 final/2

2018/0254 (COD)

CORRIGENDUM
This document corrects document COM(2018) 476 final of 13.6.2018.
Update of the cover page (date and cross-reference inserted).
All languages are concerned except DE, FR and EN.
The text shall read as follows :

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi Europskog fonda za obranu

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2018) 314 final} - {SWD(2018) 345 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi

Geopolitički kontekst EU-a dramatično se promijenio tijekom posljednjeg desetljeća. Stanje u susjednim regijama je nestabilno i EU se suočava sa složenim i zahtjevnim okruženjem u kojem se pojavljuju nove prijetnje, kao što su hibridni napadi i kibernapadi, te ponovno jačaju uobičajeni izazovi.

Građani EU-a i njihovi politički čelnici slažu se da bi EU-a trebao zajednički preuzeti veću odgovornost za svoju sigurnost. U zajedničkoj izjavi od 25. ožujka 2017. iz Rima, čelnici 27 država članica, Europskog vijeća, Europskog parlamenta i Europske komisije istaknuli su da će Unija ojačati svoju zajedničku sigurnost i obranu te promicati razvoj konkurentnije i integriranije obrambene industrije.

Europska obrana suočava se sa znatnim tržišnim nedostacima povezanima s neiskorištenim potencijalima ekonomije razmjera (rascjepkanost nacionalnih tržišta s jednim kupcem) i udvostručivanjem resursa na nacionalnoj razini. Potražnja dolazi gotovo isključivo od država članica, no tijekom posljednjih deset godina došlo je do znatnih rezova u njihovim proračunima za obranu (posebno za istraživanje i razvoj). Iako odnedavno postoje pozitivne naznake u pogledu stabilizacije i povećanja nacionalnih izdvajanja za obranu, potrebni su veliki daljnji napori kako bi se maksimalno povećala učinkovitost tih ulaganja. Istodobno su se povećali troškovi vojne opreme i posebice aktivnosti istraživanja i razvoja, dok je suradnja među državama članicama u području istraživanja i razvoja te ulaganja u vojnu opremu ostala ograničena. Preko europske zajedničke nabave 2015. je nabavljeno samo 16 % vojne opreme, daleko manje od zajedničkog referentnog udjela od 35 % koji je dogovoren u okviru Europske obrambene agencije (EDA). Procijenjeni udio europske suradnje u ranijoj fazi istraživanja u području obrane bio je samo 7,2 % u odnosu na referentni udio od 20 %.

Ta kretanja uzrokuju velike teškoće s kojima se taj sektor suočava u pogledu istraživanja i razvojnih projekata u području obrane. Osobito je skupo razvijanje prototipova gdje postoji velik rizik od neuspjeha. Premošćivanje „doline smrti” između istraživanja i razvoja podrazumijeva i znatne tehničke i financijske rizike koje pojedine države članice ne žele snositi same.

Sektor je velikim dijelom rascjepkan preko nacionalnih granica, sa znatnim udvostručivanjima i posljedičnim neučinkovitostima zbog neiskorištavanja mogućnosti ekonomije razmjera i učenja. Unatoč kombinaciji sve većih troškova i stagnacije ili smanjenja proračuna za obranu, planiranje, aktivnosti istraživanja i razvoja, potrošnja te javna nabava i održavanje opreme i dalje su u velikoj mjeri pitanja država članica u kojima postoji vrlo ograničena suradnja. Postojeća situacija nije održiva i razvoj velikog obrambenog sustava sljedeće generacije sve je više izvan dosega pojedinih država članica.

Nedostatak suradnje među državama članicama dodatno oslabljuje sposobnost obrambene industrije EU-a za održavanje industrijskih i tehnoloških kapaciteta koji su nužni za održavanje strateške autonomije EU-a i ispunjavanje trenutačnih i budućih sigurnosnih potreba. Kao odgovor na to Komisija je poduzela brojne inicijative za potporu većoj suradnji u području obrane.

U skladu s govorom predsjednika Junckera o stanju Unije 2016. Komisija je 7. lipnja 2017. donijela Komunikaciju o pokretanju Europskog fonda za obranu[1] koji se sastoji od okvira istraživanja i okvira sposobnosti. Komunikacija je bila popraćena zakonodavnim prijedlogom Uredbe o uspostavi europskog programa industrijskog razvoja u području obrane u okviru sposobnosti.

Predložen je pristup u dva koraka koji uključuje:

– početno razdoblje ispitivanja u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom za razdoblje 2014.–2020. tijekom kojeg će se pripremnim djelovanjem u pogledu istraživanja u području obrane podupirati istraživanja u području obrane temeljena na suradnji, dok će se predloženim programom industrijskog razvoja u području obrane sufinancirati razvojni projekti temeljeni na suradnji te

– namjenski fond u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom za razdoblje 2021.–2027. koji će povećati sredstva za financiranje istraživanja temeljenih na suradnji u području inovativnih obrambenih proizvoda i tehnologija te za kasnije faze razvojnog ciklusa, uključujući izradu prototipova.

Cilj je ovog prijedloga uspostaviti Europski fond za obranu u višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021.–2027.

Europski fond za obranu trebao bi biti instrument za poticanje konkurentnosti i inovativnosti europske obrambene tehnološke i industrijske baze čime se doprinosi strateškoj autonomiji EU-a. Cilj mu je potaknuti programe suradnje, koji ne bi bili mogući bez doprinosa EU-a, te podupiranjem aktivnosti istraživanja i razvoja osigurati potrebne poticaje za razvoj suradnje u svakoj fazi industrijskog ciklusa.

Osobito će se poticati projekti temeljeni na suradnji s velikim prekograničnim sudjelovanjem malih i srednjih poduzeća. Time će se osigurati da fond ostane otvoren korisnicima iz svih država članica, neovisno o njihovoj veličini i lokaciji u Uniji.

Ovim se prijedlogom predviđa da se on počinje primjenjivati od 1. siječnja 2021. te je on upućen Uniji od 27 država članica u skladu s obavijesti Ujedinjene Kraljevine o njezinoj namjeri da se povuče iz Europske unije i Euratoma na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji koju je Europsko vijeće primilo 29. ožujka 2017.

• **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Iako su istraživanja u području obrane obuhvaćena područjem primjene Okvirnog programa za istraživanja i inovacije („Obzor Europa”), odgovarajuće posebne odredbe o istraživanju u području obrane kao što su odredbe o ciljevima, pravilima za sudjelovanje i mehanizmima provedbe navedene su u ovom prijedlogu uredbe o osnivanju Europskog fonda za obranu.

Kako bi se osigurala usklađenost i komplementarnost u promicanju obrambenih interesa Unije u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru, Komisija će nastojati osigurati sinergije s

[1] COM(2017) 295 final od 7.6.2017.

drugim inicijativama EU-a u području civilnih istraživanja i razvoja, kao što su sigurnost i kibersigurnost, nadzor granica, obalna straža, pomorski promet i svemir.

Sinergije posebice treba tražiti sa sljedećim:

– posebnim programom za provedbu Obzora Europe s naglaskom na civilnu primjenu kako bi rezultati istraživanja i razvoja u području obrane koristili civilnim istraživanjima i razvoju i obratno;

– svemirskim programom Unije, a posebno njegovim sastavnicama: državnim satelitskim komunikacijama (GOVSATCOM), potporom za nadzor i praćenje u svemiru (SST) i programom Copernicus. To se može osobito postići osiguravanjem tehničke kompatibilnosti ako se u okviru projekata upotrebljavaju mogućnosti globalnog navigacijskog satelitskog sustava (GNSS) i GOVSATCOM-a. To se može postići i razvojem moderniziranih senzora, platformi za razmjenu povjerljivih podataka, aplikacija koje se temelje na podacima ili informacijama i uslugama koje osiguravaju sastavnice svemirskog programa;

– inicijativama EU-a u području kibersigurnosti, kao što su inicijative najavljene u Zajedničkoj komunikaciji o kibersigurnosti[2]. Sinergije između civilne i obrambene dimenzije kibersigurnosti osobito treba tražiti budući centar za kompetencije u području kibersigurnosti. On bi mogao aktivno podupirati države članice i druge relevantne dionike pružanjem savjeta i stručnog znanja te olakšavanjem suradnje u vezi s projektima i djelovanjima te na zahtjev država članica u svojstvu voditelja projekta za djelovanja u okviru Europskog fonda za obranu;

– mjerama koje su utvrđene u okviru usklađenog programa istraživanja u području civilne i vojne pomorske sigurnosti te s pomorskim prometom te

– ostalim relevantnim programima EU-a u području sigurnosti, kao što su Fond za unutarnju sigurnost i Fond za integrirano upravljanje granicama.

Provedba Europskog fonda za obranu odvijat će se u koordinaciji s drugim aktivnostima Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku u području obrane, uključujući financijske alate čiji je cilj dodatno olakšati zajednički razvoj i stjecanje obrambenih sposobnosti. Konkretno, njihovi modeli financiranja za stjecanje sposobnosti služit će kao fakultativni referentni modeli za države članice zainteresirane za zajedničku nabavu proizvoda i tehnologije razvijenih uz potporu Europskog fonda za obranu.

Postojat će snažne veze između Fonda i projekata koji se provode u okviru stalne strukturirane suradnje u području obrane (PESCO). Nakon što se projekti koji se razvijaju u okviru stalne strukturirane suradnje ocijene prihvatljivima, dodijelit će im se tzv. PESCO

[2] JOIN (2017) 0450 final od 13.9.2017.

bonus u obliku povišene stope financiranja Komisiju bi trebalo pozvati na sudjelovanje u postupku ocjene projekata kako bi mogla pomoći u procjeni moguće prihvatljivosti takvih projekata u okviru Fonda.

Fond će uzimati u obzir Plan za razvoj sposobnosti EU-a, kojim se utvrđuju prioriteti u pogledu obrambene sposobnosti, te koordinirano godišnje preispitivanje u području obrane, kojim se, među ostalim, prati provedba prioriteta i utvrđuju nove mogućnosti za suradnju. U tom se kontekstu može voditi računa i o relevantnim aktivnostima Organizacije sjevernoatlantskog ugovora (NATO) i drugih partnera ako služe interesima Unije u području sigurnosti i obrane i ne brane sudjelovanje nijednoj državi članici.

Fond također vodi računa o obrambenim aktivnostima koje se provode Europskim instrumentom mirovne pomoći, izvanproračunskim instrumentom koji je predložen izvan višegodišnjeg financijskog okvira.

Kombinacija potpore usmjerene na projekte u obliku financiranja iz Europskog fonda za obranu i dobro osmišljenog ciljanog financiranja u sektoru obrane može dati velik doprinos jačanju otpornosti tog sektora i uklanjanju njegovih nedostataka, osobito koristeći inovativnim malim i srednjim poduzećima te poduzećima srednje tržišne kapitalizacije. Proračunska jamstva mogu biti fiskalno učinkovit način za umanjivanje rizika u opskrbnom lancu podizvođača u projektima koji se financiraju iz Fonda. Sektor obrane predložen je kao sektor koji je prihvatljiv za potporu putem proračunskih jamstava u okviru fonda InvestEU, međusektorskog i sveobuhvatnog okvira za potporu ulaganjima u različitim područjima politika uz proračunska jamstva EU-a. Ovim se prijedlogom predviđa mogućnost kombiniranja potpore iz Fonda s financiranjem uz potporu fonda Invest.

Djelovanja Fonda trebala bi biti usmjerena na rješavanje tržišnih nedostataka ili neoptimalnih ulaganja, na razmjeran način i bez udvostručavanja ili istiskivanja privatnog financiranja te imati jasnu europsku dodanu vrijednost. Time će se osigurati dosljednost između djelovanja Fonda te pravila EU-a o državnim potporama, uz izbjegavanje neopravdanog narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Europski fond za obranu ima za cilj poticanje konkurentnosti i inovativnosti obrambene tehnološke i industrijske baze Unije podupiranjem aktivnosti istraživanja i razvoja u području obrane. Temelji se na Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU), glave „Industrija” i „Istraživanje i tehnološki razvoj te svemir” (članci 173., 182., 183. i 188.).

Članak 173. UFEU-a predstavlja pravnu osnovu za djelovanja kojima je cilj, među ostalim, poticati okruženje koje je pogodno za razvoj poduzeća diljem Unije, posebno malih i srednjih poduzeća, te za suradnju među poduzećima i podupirati bolje iskorištavanje industrijskog potencijala politika u području inovacija, istraživanja i tehnološkog razvoja.

S obzirom na to da Europski fond za obranu teži jačanju konkurentnosti i inovativnosti obrambene tehnološke i industrijske baze EU-a podupiranjem aktivnosti istraživanja i razvoja

u području obrane, njegov cilj i sadržaj opravdavaju izbor članka 173. UFEU-a za pravnu osnovu. Istraživanja u području obrane čine i sastavni dio Europskog fonda za obranu. Njihov cilj i sadržaj također opravdavaju izbor članka 182. UFEU-a za dodatnu pravnu osnovu.

U skladu s UFEU-om sve istraživačke aktivnosti obuhvaćene su višegodišnjim okvirnim programom za istraživanje. Temeljni akt višegodišnjeg okvirnog programa za istraživanja i inovacije u razdoblju nakon programa Obzor Europa 2020. sadržava potrebne odredbe kojima se utvrđuju poveznice između posebnih programa koji su u skladu s njim uspostavljeni za istraživanja u području obrane i provedbu programa Obzor Europi (koji je usmjeren na aktivnosti civilnog istraživanja i inovacija).

Detaljne odredbe za financiranje projekata istraživanja u području obrane sredstvima Unije i dodjeli proračunskih sredstava utvrđene su u postojećem nacrtu uredbe o Europskom fondu za obranu, kojom se definiraju i pravila sudjelovanja za istraživanja u području obrane. Istraživačke i inovacijske aktivnosti koje se provode u okviru Europskog fonda za obranu usmjerene su isključivo na obrambene primjene.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

U današnjem svijetu jamčiti sigurnost znači suočavati se s prijetnjama koje nisu ograničene državnim granicama. Ni jedna se pojedinačna država ne može samostalno nositi s njima. Uz postojeće sudjelovanje i suradnju u okviru NATO-a Unija će trebati preuzeti veću odgovornost za zaštitu svojih interesa, vrijednosti i europskog načina života.

Tom će cilju pridonijeti nastojanja da se ostvari razina ciljeva koje si je EU zadao u području sigurnosti i obrane (što je 2016. odobrilo Europsko vijeće). Europa treba poboljšati svoju stratešku autonomiju kako bi se mogla suočavati s budućim prijetnjama i štititi svoje građane. Zbog toga je nužno razviti ključne tehnologije u kritičnim područjima i strateške sposobnosti kako bi se osiguralo tehnološko vodstvo. Veća suradnju na svim razinama jedini je način da se ispune očekivanja građana Unije.

Unija može poticanjem suradnje pridonijeti tome da ulaganja država članica u obranu postignu najviše moguće i ostvare najvišu kvalitetu. Europski fond za obranu osigurat će dodanu vrijednost EU-a poticanjem zajedničkih istraživanja i razvoja proizvoda i tehnologija u području obrane kako bi se povećala učinkovitost javne potrošnje i time pridonijeti operativnoj autonomiji Unije.

Odluke o ulaganjima u obranu i razvojnim programima u području obrane ostaju isključivo pravo i odgovornost država članica. Unija ne može i ne bi trebala nadomještati niske razine ulaganja država članica u obranu. Međutim, ona može upotpunjavati, jačati i objedinjavati njihova nastojanja temeljena na suradnji u pogledu razvoja obrambenih sposobnosti radi potpore europskoj obrambenoj industriji i odgovora na sigurnosne prijetnje. Na taj bi se način izbjeglo udvostručavanje, povećala učinkovitost korištenja novca poreznih obveznika i interoperabilnost vojne opreme, smanjila rascjepkanost i ojačali konkurentnost i inovacije europske obrambene tehnološke i industrijske baze.

- **Proporcionalnost**

Predloženi politički pristup proporcionalan je opsegu i ozbiljnosti prepoznatih problema: nedostatku prekogranične suradnje i potrebi da se pruži potpora konkurentnosti europske industrije i aktivnostima istraživanja i razvoja u području obrane temeljenima na suradnji. Taj pristup poštuje ograničenja moguće intervencije Unije u skladu s Ugovorima.

Inicijativa je ograničena na ciljeve koje države članice ne mogu same zadovoljavajuće ostvariti, već ih bolje može ostvariti EU. Predloženi mehanizam provedbe na europskoj razini bit će usmjeren na ograničavanje financijskih i administrativnih troškova.

- **Odabir instrumenta**

Komisija u cilju osnivanja Fonda podnosi prijedlog uredbe Europskom parlamentu i Vijeću. To je najprikladniji pravni instrument jer se samo uredbom i njezinim izravno primjenjivim pravnim odredbama može osigurati dostatan stupanj ujednačenosti potreban za uspostavu i upravljanje Unijinim programom financiranja, čiji je cilj poticanje industrijskog sektora diljem Europe.

3. REZULTATI RETROSPEKTIVNIH EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Retrospektivna evaluacija / provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Programi koji su uspostavljeni u skladu s postojećim višegodišnjim financijskim okvirom imaju ograničeno vrijeme trajanja i stoga ne mogu znatnije pomoći u pogledu učenja i korištenja stečenog iskustva u pripremi ovog programa.

Pripremno djelovanje u pogledu istraživanja u području obrane pokrenuto je u travnju 2017. s ukupnim proračunom od 90 milijuna EUR tijekom tri godine. Počelo je davati prve konkretne rezultate i prvi su sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava potpisani 2018., no svi su projekti još u tijeku.

Podnositelji zahtjeva u okviru poziva iz 2017. pokrivaju široko geografsko područje: prijavili su se subjekti iz 25 država članica EU-a i Norveške, uključujući i velik broj pojedinačnih podnositelja zahtjeva: ukupno 187. Projekti odabrani za financiranje uključuju sudionike iz 17 država članica EU-a. U pogledu vrste podnositelja zahtjeva prijedlozi uključuju privatni sektor, veliku i malu industriju, mala i srednja poduzeća, javna tijela i istraživačke centre te sveučilišta. Udio malih i srednjih poduzeća je 30 % u prijedlozima iako u okviru pripremnog djelovanja u pogledu istraživanja u području obrane nisu nametnuta stroga pravila o sudjelovanju MSP-ova. Ta je stopa sudjelovanja MSP-ova zadržana u projektima odabranima za financiranje, pri čemu je sudjelovalo 32 % MSP-ova s vrijednošću proračuna od 14 %. Ti podaci pokazuju da su pozivi u prvoj godini pripremnog djelovanja u pogledu istraživanja u području obrane imali dobar odaziv i privukli velik interes iz sektora. S obzirom na taj dobar odaziv može se izvući preliminarni zaključak da su razmotrene relevantne teme iz područja obrane te da su privukle velik interes iz sektora.

Prijedlogom uredbe o europskom programu industrijskog razvoja u području obrane za razdoblje 2019.–2020. predviđa se proračun od 500 milijuna EUR. Suzakonodavci su postigli su kompromisni dogovor 22. svibnja 2018. Europski program industrijskog razvoja u području obrane trebao bi postati operativan 1. siječnja 2019.

Kompromisni dogovor pokazao je političku volju suzakonodavaca da se hitno dogovore o proračunu, ustroju i načinima provedbe programa za sufinanciranje razvoja obrambenih proizvoda i tehnologija.

Ova zakonodavna inicijativa uključuje proširenje te dvije postojeće inicijative iz višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014.–2020. Na temelju iskustva s pripremnim djelovanjem u pogledu istraživanja u području obrane i europskim programom industrijskog razvoja u području obrane te procjene u kojoj su mjeri ustroji ta dva programa usklađeni iznesen je prijedlog o jednom integriranom fondu. Time će se omogućiti racionalizaciju i pojednostavnjenje.

- **Savjetovanja s dionicima**

Kako bi se svim dionicima pružila prilika da dostave primjedbe, Komisija je od 13. siječnja do 9. ožujka 2018. provela otvoreno javno savjetovanje o Europskom fondu za obranu kao dio šireg savjetovanja o svim područjima politike obuhvaćenima proračunom EU-a za razdoblje 2021.–2027. Putem portala otvorenog javnog savjetovanja podneseno je nekoliko dokumenata o stajalištu.

Uključile su se različite skupine dionika, one na koje Fond izravno utječe, kao što su industrija i istraživačke ustanove, te one koje imaju mišljenje o toj temi ali nisu izravni korisnici, kao što su građani i nevladine organizacije. Neke od potonjih skupina kritizirale su inicijativu s etičkog gledišta. Iako su u prijedlogu, prema potrebi, uzeta u obzir njihova mišljenja (npr. u pogledu etičkih načela, potrebe poštovanja međunarodnih konvencija), Komisija se koristi svojim pravom inicijative da odgovori na poziv građana EU-a i njihovih političkih vođa za potporom obrambenoj industriji EU-a i postizanjem veće sigurnosti.

Dionici na koje se izravno utječe podržavaju inicijativu. Oni su se osvrnuli na teme koje uključuju financiranje i dali prijedloge u pogledu strukture Fonda i mehanizama financiranja. U nastavku su najvažnije točke:

- **trebalo bi se usredotočiti na dugoročne i srednjoročne prioritete istraživanja i razvoja** (tehnološki poticaj i disruptivne inovacije) radi osiguranja dugoročne konkurentnosti sektora i znatnih sposobnosti. Prioritete Fonda trebalo bi utvrditi s državama članicama u kontekstu godišnjih/višegodišnjih programa rada;
- **struktura Fonda trebala bi biti u skladu** sa sveobuhvatnim pristupom usmjerenim na razvoj sposobnosti koji obuhvaća cjelokupni tehnološki ciklus te na temelju jedne uredbe. Detaljni dogovori o dva okvira trebali bi bi što je više moguće usklađeni;
- dionici su jedinstveni u mišljenju da za područje obrane treba prilagoditi pravila o **intelektualnom vlasništvu**. Istraživačke organizacije pozvale su da se zaštite prava svih sudionika u projektu, a ne samo prava velike industrije;
- u pogledu stopa financiranja dionici dijele mišljenje da je za stope financiranja potrebno uzeti u obzir posebnosti ovog sektora. Istraživačke ustanove zalažu se za

veće financijske doprinose za istraživanja do 100 % te za pokrivanje neizravnih troškova povezanih s infrastrukturom. U izvješću skupine istaknutih osoba o pripremnom djelovanju u pogledu istraživanja u području obrane (izvješće skupine istaknutih osoba)[3] preporučuje se pokrivanje višeg postotka neizravnih troškova;

– **u pogledu oblika financijske potpore** ispitanici su predložili razmatranje mogućnosti sufinanciranja država članica, npr. putem pretkomercijalne nabave i operacija mješovitog financiranja kojima se upravlja u okviru fonda InvestEU u slučajevima koji imaju civilnu komponentu ili slučajevima koji se odnose na objekte za ispitivanje.

• **Vanjsko stručno znanje**

Povjerenica za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te mala i srednja poduzeća sazvala je skupinu od 16 istaknutih osoba iz područja obrane (iz industrije, istraživačkih organizacija, Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata te političkih instituta) radi vanjskog savjetovanja u pogledu kratkoročne i dugoročne politike istraživanja u području obrane. Nakon redovitih razgovora i savjetovanja skupina je u siječnju 2016. objavila izvješće *Europska istraživanja u području obrane – potreba za programom istraživanja i tehnologije koji se financira sredstvima EU-a (European Defence Research - the case for an EU-funded R&T programme)*[4].

Skupina je pomogla u oblikovanju pripremnog djelovanja u pogledu istraživanja u području obrane koje je pokrenuto u travnju 2017. te je pružila strateške savjete o dugoročnijim ciljevima istraživanja u području obrane koja se financiraju sredstvima Unije.

• **Procjena učinka**

U skladu s Komisijinom praksom izrade bolje regulative ovaj je prijedlog popraćen procjenom učinka. Neovisni Odbor za regulatorni nadzor razmotrio je izvješće o procjeni učinka 11. travnja 2018. te dao pozitivno mišljenje. Odbor je preporučio da se objasne pravna osnova inicijative i moguća preklapanja s istraživanjima koja se financiraju u okviru drugog posebnog programa Obzora Europe, da se prilagodi opis mehanizama provedbe kako bi se omogućio selektivniji pristup te da se bolje obrazloži predloženi modalitet izravnog upravljanja za Fond. Izvješće o procjeni učinka izmijenjeno je na odgovarajući način u skladu s preporukama odbora. Odjeljak 3.2.1. procjene učinka u potpunosti je ažuriran u skladu s prvom preporukom. Ispravljen je tekst u odjeljku 2.4. u kojem se sada jasno objašnjava razgraničenje između Europskog fonda za obranu i posebnog programa za provedbu Obzora Europe u pogledu civilnih primjena. Kako bi se bolje objasnili razgraničenje te prednosti i nedostaci različitih opcija, prilagođen je tekst u odjeljku 4.1. kao i procjena opcija u odjeljku 4.2. koja sada uključuje mogućnost provedbe, na temelju pojedinačnog slučaja i prema potrebi, određenih mjera koje se temelje na logici iz opcije 3. Naposljetku, u odjeljak 4.1.1. uključen je poseban tekst s opravdanjem izravnog upravljanja.

---

[3] https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/GoP_report.pdf

[4] https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/GoP_report.pdf

U izvješću o procjeni učinka objašnjavaju se problemi i temeljni uzroci problema koji su naveli Komisiju da predloži inicijativu. Oni se odnose na rezove u nacionalnim proračunima za obranu i neusklađenu potrošnju koji dovode do neučinkovitosti i smanjenja dostupnosti vojne opreme na kritične razine. U izvješću je također utvrđeno da je problem i nedostatak inovacija u području obrane te da smanjenje suradnje u istraživanjima i razvoju u području obrane kao i ulaganja u opremu ometaju sposobnost Unije za razvoj novih obrambenih tehnologija i sustava. Rascjepkanost potražnje odražava se u neučinkovitoj organizaciji na strani ponude, uključujući važna podvostručenja, male razmjere proizvodnje i industrijske opskrbne lance izgrađene uglavnom na nacionalnoj osnovi. Sve je to ograničilo interoperabilnost vojne opreme i dovelo do propuštanja mogućnosti ekonomije razmjera.

Prema izvješću, Fond će pomoći u ispravljanju takve situacija usmjeravajući 13 milijardi EUR u istraživanja temeljena na suradnji i razvoj kapaciteta u području obrane, što će Uniju učiniti jednim od najvećih ulagača u istraživanja u području obrane u EU-u, te djelujući kao katalizator preusmjeravanjem pojedinačne potrošnje u zajedničke razvojne projekte sa zajedničkim tehničkim zahtjevima za rješavanje prioriteta EU-a.

U izvješću se ocjenjuju tri opcije u pogledu strukture Fonda i mehanizama provedbe koji bi omogućili rješavanje problema na najoptimalniji način:

– opcija 1. – zadržati dva postojeća programa testiranja obuhvaćena višegodišnjim financijskim okvirom za razdoblje 2014.–2020., ali i povećati razine potrošnje za više od šest puta;

– opcija 2. – uvesti dodatnu fleksibilnost i mjere za pojednostavnjenje. Jedinstveni Fond omogućio bi integrirano planiranje istraživanja i razvoja s usklađenim pravilima sudjelovanja. Opcija 2. uzima u obzir zabrinutost dionika da su razine financiranja za neizravne troškove preniske u metodologiji koja je primijenjena na osnovni scenarij. Potrebno je uvažiti posebne značajke sektora, uključujući ovisnost o jednom kupcu i značajna ograničenja u pogledu komercijalnog iskorištavanja rezultata istraživanja i razvoja u području obrane. U okviru opcije 2. uvest će se fleksibilnost kako bi se omogućilo bolje podmirivanje neizravnih troškova. Osim toga, uvele bi se i mjere za pojednostavnjenje, kao što su bespovratna sredstva u obliku paušalnih iznosa te

– opcija 3. – uvesti strože zahtjeve, osnosno zamijeniti pristup koji se temelji na poticajima i bonusima preskriptivnijim pristupom usmjerenim na intruzivniji način rješavanja utvrđenih problema kako bi se brže postigli rezultati. Takav preskriptivan pristup podrazumijeva i znatne rizike, posebno u pogledu iskorištenosti, što može ograničiti kapacitet Fonda za postizanje njegovih ciljeva.

Nakon usporedbe opcija, u izvješću je preporučena opcija 2. s obzirom na to da se njome maksimalno povećavaju sinergije i uvode pojednostavljenja, dok je pristup koji se temelji na poticajima manje rizičan od preskriptivnog pristupa iz opcije 3. Opcijom 2. na najbolji bi se način osiguralo da Fond:

– promiče integraciju i jačanje globalne konkurentnosti europske obrambene tehnološke i industrijske baze;

– podržava razvoj obrambenih proizvoda i tehnologija u Uniji djelujući kao katalizator za suradničke programe istraživanja i razvoja u ključnim područjima obrambene tehnologije; to bi trebalo dovesti do daljnjih programa ulaganja u obranu temeljenih na suradnji kojima bi se odgovorilo na buduće potrebe država članica u pogledu sposobnosti i ojačao razvoj budućih sposobnosti putem pojačane suradnje te

– ostvaruje dodana vrijednost EU-a, s obzirom na svoju sposobnost (koja nije zamjena za nacionalne napore) koordinacije širokog raspona dionika iz ministarstava obrane (kao isključivih kupaca) i obrambene industrije (kao jedinog pružatelja obrambenih proizvoda) u cilju postizanja rezultata koji će koristiti svima.

• **Pojednostavnjenje i fleksibilnost**

Integrirani pristup: Europski fond za obranu, koji obuhvaća aktivnosti istraživanja i razvoja, omogućuje integriranu, uzajamno snažniju potporu, izbjegavanjem rizika da će rezultati istraživanja propasti zbog nepostojanja kontinuirane potpore za daljnji razvoj i testiranje tehnologije. Time će se povećati prihvaćanje proizvoda i tehnologija koji se podupiru financijskim sredstvima EU-a. Uz to, integrirani i fleksibilniji fond omogućit će dodatne oblike potpore tamo gdje je to potrebno, uključujući pretkomercijalnom nabavom. To će omogućiti da se utvrde tržišna rješenja koja nude najbolju vrijednost za novac radi ispunjavanja potreba Unije u pogledu istraživanja i razvoja u području obrane.

Vođenje računa o specifičnoj prirodi istraživanja i razvoja u sektoru obrane: na osmišljavanje i strukturu Europskog fonda za obranu utjecali su iskustvo s pripremnim djelovanjem u pogledu istraživanja u području obrane te prijedlog uredbe o europskom programu industrijskog razvoja u području obrane, povratne informacije dionika i zaključci iz procjene učinka, osobito oni o posebnim značajkama sektora u kojem države članice i pridružene zemlje obično u cijelosti financiraju sve troškove istraživanja i razvoja s obzirom na ograničenja u iskorištavanju rezultata istraživanja i razvoja. Fond za obranu omogućuje potrebnu fleksibilnost radi boljeg podmirivanja neizravnih troškova, uz istodobno uvođenje zaštitnih mjera kojima se jamči da ne dođe do isplate prekomjernih naknada.

Djelovanja Fonda tijekom faze razvoja međusobno su čvrsto povezana s planiranjem te strategijama i postupcima nabave država članica, uključujući njihove financijske doprinose u multinacionalnim projektima naoružanja. Stoga je važno da države članice budu uključene u donošenje odluka o dodjeli za razvojna djelovanja u skladu s pravilima komitologije.

Stopa financiranja za razvoj prototipova i djelovanja u kasnijim fazama razvoja bit će niža od onih za druga djelovanja koja prethode fazi izrade prototipa. Time će se omogućiti primjereni poticaji kako bi se poduprlo pokretanje projekata razvoja prototipova temeljenih na suradnji uzimajući u obzir važnu ulogu koju u tom području imaju financijska sredstva država članica.

U pravilima za sudjelovanje u Europskom fondu za obranu uzet će se u obzir specifična priroda obrambenog sektora, osobito u pogledu nužnosti sigurnosti informacija, upravljanja rezultatima u kontekstu djelovanja itd.

Posebna će se pozornost usmjeriti na to da se osigura da mala poduzeća primjereno sudjeluju, što će se činiti višim stopama financiranja za poticanje prekograničnog sudjelovanja malih i srednjih poduzeća u projektima temeljenima na suradnji.

Raširenom upotrebom alata koji se temelje na rezultatima (jednokratni paušalni iznosi i paušalne stope za bespovratna sredstva) izbjeći će se *ex-post* računovodstvene kontrole prihvatljivih troškova i moguća složenost kontrola (sigurnosne provjere). Konkretno, ako Unija dodaje manji dio sredstava za privremeni proračun koji su države članice već prihvatile (potpora za razvoj prototipova), bespovratna sredstva Unije imat će oblik jednokratnog paušalnog iznosa koji se plaća za rezultate koje su prihvatile države članice. U pravilu se doprinos Unije mora platiti u odnosu na rezultate. Time će se olakšati upravljanje Fondom, smanjiti troškovi upravljanja i ograničiti stopa pogreške.

Europski fond za obranu provodit će Komisija koja će njime izravno upravljati kako bi postigla maksimalnu djelotvornost i učinkovitost u ostvarivanju ciljeva. Države članice blisko će sudjelovati u provedbi Europskog fonda za obranu.

- **Temeljna prava**

Povećanjem sigurnosti građana EU-a štite se njihova temeljna prava.

Financirane aktivnosti bit će u skladu s obvezama Unije na temelju međunarodnih sporazuma i etički stručnjaci pregledavat će sve zahtjeve za financiranje.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Predložena su proračunska sredstva u iznosu od 13 000 000 000 EUR (u tekućim cijenama) za razdoblje 2021.–2027., od čega:

– 4 100 000 000 EUR za istraživanja

– 8 900 000 000 EUR za razvoj

Učinak na razdoblje višegodišnjeg financijskog okvira u smislu potrebnog proračuna i ljudskih resursa detaljno je opisan u zakonodavnom financijskom izvještaju koji je priložen prijedlogu.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

U zakonodavnom financijskom izvještaju utvrđuju se sredstva koja su službama Komisije potrebna za provedbu Fonda. Podložno potvrdi troškovne učinkovitosti u analizi troškova, Fondom može upravljati izvršna agencija Komisije.

Predložen je program praćenja za potporu izvješćivanju o rezultatima i njihovoj evaluaciji. Rezultati će postupno postati dostupni. Informacije o praćenju odnosit će se na:

– pokazatelje uloženih sredstava (npr. broj i vrsta projekata) u početnim godinama;

– pokazatelje ostvarenja na sredini programskog razdoblja (i ovisno o duljini projekata);

– pokazatelje rezultata (npr. naknadne postupke javne nabave država članica i patenti) u kasnijim godinama djelovanja Fonda.

Evaluacije će se provoditi u skladu s točkama 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016.[5], u kojem tri institucije potvrđuju da bi evaluacije postojećeg zakonodavstva i politika trebale osigurati osnovu za procjenu učinka opcija za daljnje djelovanje. Evaluacijama će se ocjenjivati učinci programa na terenu na temelju pokazatelja/ciljeva programa i detaljne analize stupnja u kojem se program može smatrati relevantnim, učinkovitim i djelotvornim te stupnja u kojem osigurava dovoljno dodane vrijednosti EU-a i usklađen je s ostalim politikama EU-a. One će obuhvatiti pouke iz prijašnjih iskustava radi utvrđivanja nedostataka/problema ili potencijala za daljnje poboljšanje djelovanja ili njihovih rezultata te kao pomoć pri maksimalnom povećanju njihova iskorištavanja/učinka.

Nakon što dostatne informacije postanu dostupne i najkasnije četiri godine nakon početka provedbe, provest će se privremena evaluacija Fonda u pogledu provedbe Fonda, usporedo s *ex-post* evaluacijama pripremnog djelovanja u pogledu istraživanja u području obrane i europskog programa industrijskog razvoja u području obrane.

Komisija će provesti završnu evaluaciju na kraju provedbenog razdoblja kada se završi većina projekata.

Uključivanje klimatskih pitanja

U Komisijinu je prijedlogu za višegodišnji financijski okvir 2021.–2027. utvrđen ambiciozniji cilj u pogledu uključivanja klimatskih pitanja u sve programe EU-a, s ciljem da se 25 % rashoda EU-a namijeni ostvarenju klimatskih ciljeva. Doprinos ovoga Fonda ostvarenju tog općeg cilja pratit će se u okviru sustava klimatskih pokazatelja EU-a na odgovarajućoj razini disagregacije, uključujući korištenje preciznijih metodologija ako su dostupne. Na godišnjoj razini Komisija će i nadalje iznositi podatke koji se odnose na odobrena sredstva za preuzete obveze u okviru godišnjeg nacrta proračuna.

Komisija će nastojati utvrditi relevantne aktivnosti tijekom procesa pripreme, provedbe, preispitivanja i evaluacije programa radi podrške punom iskorištavanju potencijala Europskog fonda za obranu za doprinos klimatskim ciljevima.

• **Datum početka primjene**

Ovim se prijedlogom kao datum početka primjene predviđa 1. siječnja 2021.

---

[5] Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.; SL L 123, 12.5.2016., str. 1.–14.

2018/0254 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi Europskog fonda za obranu

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 173. stavak 3., članak 182. stavak 4., članak 183. i članak 188. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) U europskom akcijskom planu obrane, donesenom 30. studenoga 2016., Komisija se obvezala da će upotpunjavati, jačati i objedinjavati nastojanja država članica temeljena na suradnji u pogledu razvoja obrambenih tehnoloških i industrijskih sposobnosti kojima se može reagirati na sigurnosne izazove te poticati konkurentna i inovativna europska obrambena industrija. Pritom je posebice predložila pokretanje Europskog fonda za obranu („Fond”) radi potpore ulaganjima u zajednička istraživanja i razvoj obrambenih proizvoda i tehnologija, čime će se poticati sinergije i veća troškovna učinkovitost, i poticanja država članica na zajedničku nabavu i održavanje vojne opreme. Ovaj bi Fond dopunjavao financiranje na nacionalnoj razini koje se već koristi za tu namjenu te bi trebao poticati države članice na veću suradnju i ulaganja u području obrane. Iz Fonda bi se podupirala suradnja tijekom čitavog ciklusa razvoja obrambenih proizvoda i tehnologije.

(2) Fond će pridonijeti uspostavi snažne, konkurentne i inovativne obrambene industrijske i tehnološke baze te upotpunjavati inicijative Unije za razvoj integriranijeg europskog obrambenog tržišta, posebice dvije direktive[6], o nabavi i o transferima EU-a u obrambenom sektoru, koje su donesene 2009.

(3) U skladu s integriranim pristupom te kako bi se pridonijelo povećanju konkurentnosti i inovacijskih kapaciteta obrambene industrije Unije, treba uspostaviti Europski fond za obranu.

---

[6] Direktiva 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o pojednostavnjivanju uvjeta za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice, SL L 146, 10.6.2009., str. 1.; Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti, SL L 216, 20.8.2009., str. 76.

Cilj Fonda trebalo bi biti povećanje konkurentnosti, inovativnosti, učinkovitosti i autonomije obrambene industrije Unije i na taj način pridonositi strateškoj autonomiji Unije podupiranjem prekogranične suradnje država članica te poduzeća, istraživačkih centara, nacionalnih vlada, međunarodnih organizacija i sveučilišta u fazi istraživanja te u fazi razvoja obrambenih proizvoda i tehnologija. Radi razvoja inovativnijih rješenja te otvorenog unutarnjeg tržišta Fond bi trebao podupirati prekogranično sudjelovanje malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) te poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u području obrane.

(4) Faza istraživanja ključan je element jer uvjetuje kapacitete europske industrije i njezinu autonomiju u razvijanju proizvoda te neovisnost država članica kao krajnjih korisnika u području obrane. Faza istraživanja, koja je povezana s razvojem obrambenih sposobnosti, može uključivati znatne rizike, posebno u vezi s niskim stupnjem razvijenosti i disruptivnosti tehnologija. Faza razvoja, koja slijedi nakon faze istraživanja i tehnološke faze, uključuje i znatne rizike i troškove koji sprečavaju daljnje iskorištavanje rezultata istraživanja i nepovoljno utječu na konkurentnost i inovativnost obrambene industrije Unije.

(5) Fond ne bi trebao podupirati osnovna istraživanja, koja bi trebalo podupirati u okviru drugih programa, s izuzetkom osnovnih istraživanja u području obrane na kojima bi se mogli temeljiti mogućnosti ili rješenja za prepoznate ili očekivane probleme .

(6) Fond bi mogao podupirati djelovanja usmjerena na nove proizvode i tehnologije te na njihovo moderniziranje ako postojeće informacije potrebne za provedbu djelovanja usmjerenih na modernizaciju ne podliježu ograničenju nepridruženih trećih zemalja ili subjekata iz nepridruženih trećih zemalja. Pri podnošenju zahtjeva za financijska sredstva Unije, pravni subjekti trebali bi biti obvezni dostaviti relevantne informacije kako bi se utvrdilo nepostojanje ograničenja. Financiranje Unije ne bi trebalo biti moguće u nedostatku takvih informacija.

(7) Kako bi se osiguralo da se pri provedbi ove Uredbe poštuju međunarodne obveze Unije i njezinih država članica, djelovanja u vezi s proizvodima ili tehnologijama čiji su uporaba, razvoj ili proizvodnja zabranjeni međunarodnim pravom ne bi trebala dobivati financijska sredstva iz Fonda. U tom pogledu prihvatljivost djelovanja povezanih s novim obrambenim proizvodima ili tehnologijama, kao što su oni posebno izrađeni za provođenje smrtonosnih napada bez ljudske kontrole nad odlukama o napadu, također bi trebala podlijegati kretanjima u međunarodnom pravu.

(8) Teškoće u postizanju dogovora o konsolidiranim zahtjevima u pogledu obrambenih sposobnosti i zajedničkih tehničkih specifikacija ili standarda ometaju prekograničnu suradnju među državama članicama te među pravnim subjektima iz različitih država članica. Posljedica nedostatka takvih zahtjeva, specifikacija i standarda sve su veća rascjepkanost obrambenog sektora i tehnička složenost, kašnjenja i povećani troškovi, kao i smanjena interoperabilnost. Sporazum o zajedničkim tehničkim specifikacijama trebao bi biti preduvjet za djelovanja koja uključuju višu razinu tehnološke spremnosti. Aktivnosti država članica koje vode do utvrđivanja zajedničkih zahtjeva u pogledu obrambenih sposobnosti i prateće studije, kao i djelovanja usmjerena na potporu razvoju zajedničke definicije tehničkih specifikacija ili standarda trebali bi također biti prihvatljivi za potporu iz Fonda.

(9) Budući da je cilj Fonda podupiranje konkurentnosti i inovativnosti obrambene industrije Unije jačanjem i upotpunjavanjem aktivnosti temeljenih na suradnji povezanih s istraživanjem i tehnologijom u području obrane te umanjivanjem rizika u fazi razvoja projekata suradnje, djelovanja koja se odnose na istraživanja i razvoj obrambenih proizvoda ili tehnologije trebala bi biti prihvatljiva za financiranje. Prihvatljiva će biti i nadogradnja postojećih obrambenih proizvoda i tehnologija, uključujući njihovu interoperabilnost.

(10) S obzirom na to da je poseban cilj Fonda jačanje suradnje među pravnim subjektima i državama članicama diljem Europe, djelovanje bi trebalo biti prihvatljivo za financiranje samo

ako u njegovoj provedbi surađuju barem tri pravna subjekta s poslovnim nastanom u barem tri različite države članice i/ili pridružene zemlje. Najmanje tri od tih prihvatljivih pravnih subjekata s poslovnim nastanom u barem dvije različite države članice i/ili pridružene zemlje ne smiju biti pod stvarnom kontrolom, izravnom ili neizravnom, istog subjekta ili se međusobno kontrolirati. Kako bi se pojačala suradnja među državama članicama, Fond može podupirati zajedničku pretkomercijalnu nabavu.

(11) U skladu s [referenca će se na odgovarajući način ažurirati u skladu s novom odlukom o prekomorskim zemljama i područjima: člankom 94. Odluke Vijeća 2013/755/EU[7]] subjekti s poslovnim nastanom u prekomorskim zemljama i područjima (PZP-ovi) ispunjavaju uvjete za financiranje, podložno pravilima i ciljevima Fonda i mogućem režimu koji se primjenjuje na državu članicu s kojom su relevantna prekomorska zemlja ili područje povezani.

(12) Budući da je Fond usmjeren na jačanje konkurentnosti, učinkovitosti i autonomije obrambene industrije Unije, za potporu bi u načelu trebali biti prihvatljivi samo subjekti s poslovnim nastanom u Uniji ili pridruženim zemljama koji nisu pod kontrolom nepridruženih trećih zemalja ili subjekata iz nepridruženih trećih zemalja. Osim toga, kako bi se osigurala zaštita ključnih sigurnosnih i obrambenih interesa Unije i njezinih država članica, infrastruktura, postrojenja, imovina i sredstva koje korisnici i njihovi podizvođači upotrebljavaju u djelovanjima koja se financiraju iz Fonda ne bi se trebali nalaziti na državnom području nepridruženih trećih zemalja.

(13) U određenim okolnostima, ako je to potrebno za postizanje ciljeva djelovanja, trebalo bi biti moguće odstupiti od načela da korisnici i njihovi podizvođači ne smiju biti pod kontrolom nepridruženih trećih zemalja ili subjekata iz nepridruženih trećih zemalja. S obzirom na to, pravni subjekti s poslovnim nastanom u Uniji koji su pod kontrolom nepridružene treće zemlje ili subjekta iz nepridružene treće zemlje mogu biti prihvatljivi ako su ispunjeni relevantni i strogi uvjeti koji se odnose na sigurnosne i obrambene interese Unije i njezinih država članica. Sudjelovanje takvih subjekata ne bi trebalo biti u suprotnosti s ciljevima Fonda. Podnositelji zahtjeva trebali bi dostaviti sve relevantne informacije o infrastrukturi, postrojenjima, imovini i sredstvima koji se upotrebljavaju u djelovanju.

(14) Ako konzorcij želi sudjelovati u prihvatljivom djelovanju, a financijska je pomoć Unije u obliku bespovratnih sredstava, konzorcij bi trebao imenovati jednog od svojih članova kao koordinatora koji će biti glavna točka za kontakt.

(15) Ako razvojnim djelovanjem koje se podupire iz Fonda upravlja voditelj projekta kojeg su imenovale države članice ili pridružene zemlje, Komisija bi prije izvršenja plaćanja korisnicima trebala obavijestiti voditelja projekta kako bi voditelj projekta mogao osigurati da korisnici poštuju rokove. U određenim okolnostima voditelj projekta može Komisiji dostaviti svoje primjedbe o napretku djelovanja kako bi Komisija mogla potvrditi jesu li uvjeti za isplatu ispunjeni.

(16) Kako bi se osiguralo da su financirana djelovanja financijski održiva, potrebno je da korisnici dokažu da su troškovi djelovanja koji se ne financiraju sredstvima Unije podmireni drugim sredstvima financiranja.

---

[7] Odluka Vijeća 2013/755/EU od 25. studenoga 2013. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji (Odluka o prekomorskom pridruživanju) (SL L 344, 19.12.2013., str. 1.).

(17) Državama članicama bi za zajednički razvoj i stjecanje obrambenih sposobnosti na raspolaganju trebale biti različite vrste financijskih mehanizama. Financijski alati koje je razvila Komisija trebali bi osigurati različite vrste mehanizama koje države članice mogu upotrebljavati za rješavanje poteškoća povezanih sa razvojem temeljenim na suradnji i nabavom u pogledu financiranja. Upotreba takvih financijskih mehanizama mogla bi dodatno potaknuti pokretanje obrambenih projekata temeljenih na suradnji i povećati učinkovitost izdvajanja za obranu, uključujući za projekte koji se podupiru u okviru Europskog fonda za obranu.

(18) S obzirom na specifičnosti obrambene industrije kod koje potražnja dolazi gotovo isključivo od država članica i pridruženih zemalja, koje ujedno kontroliraju cjelokupnu nabavu obrambenih proizvoda i tehnologija, uključujući i izvoz, funkcioniranje obrambenog sektora je jedinstveno i ne slijedi konvencionalna pravila i poslovne modele po kojima funkcioniraju tradicionalnija tržišta. Industrija stoga ne može provoditi velike projekte istraživanja i razvoja financirane vlastitim sredstvima pa države članice i pridružene zemlje obično u cijelosti financiraju troškove istraživanja i razvoja. Kako bi se postigli ciljevi Fonda, osobito u pogledu poticanja suradnje među poduzećima iz različitih država članica i pridruženih zemalja, te uzimajući u obzir specifičnosti obrambenog sektora, prihvatljive troškove trebalo bi pokriti do cjelokupnog iznosa za djelovanja koja se provode prije faze razvoja prototipova.

(19) Faza prototipa ključna je faza u kojoj države članice ili pridružene zemlje obično odlučuju o svojem konsolidiranom ulaganju te započinju proces nabave budućih obrambenih proizvoda i tehnologija. Zbog toga se u toj fazi države članice i pridružene zemlje dogovaraju o potrebnim obvezama, uključujući podjelu troškova i vlasništvo nad projektom. Kako bi se osigurala vjerodostojnost njihovih obveza, financijska pomoć Unije u okviru Fonda obično ne bi trebala biti veća od 20 % prihvatljivih troškova.

(20) Za djelovanja izvan faze prototipa trebalo bi predvidjeti do 80 % financiranja. Ta djelovanja koja su bliže finalizaciji proizvoda i tehnologije još uvijek mogu uključivati znatne troškove.

(21) Dionici u obrambenom sektoru suočavaju se s posebnim neizravnim troškovima, kao što su troškovi za sigurnost. Osim toga, dionici rade na specifičnom tržištu na kojem – bez potražnje kupaca – ne mogu pokrivati troškove istraživanja i razvoja kao u civilnom sektoru. Stoga je opravdano dopustiti paušalnu stopu od 25 % kao i mogućnost da se na temelju projekta naplaćuju neizravni troškovi koji su izračunati u skladu s uobičajenim računovodstvenim praksama korisnika, ako njihova nacionalna tijela prihvaćaju te prakse u okviru usporedivih programa financiranja te ako su te prakse priopćene Komisiji. Odgovorni ovlašteni službenik trebao bi obrazložiti svoju odluku o prihvaćanju neizravnih prihvatljivih troškova iznad paušalne stope od 25 % u programu rada ili pozivu na podnošenje prijedloga.

(22) Kako bi se osiguralo da će financirana djelovanja pridonijeti konkurentnosti i učinkovitosti europske obrambene industrije, važno je da prethodno postoji namjera država članica o zajedničkoj nabavi konačnog proizvoda ili upotrebi predmetne tehnologije, osobito u okviru prekogranične nabave kojom države članice zajedno organiziraju postupke nabave posebice uz određivanje središnjeg tijela za nabavu.

(23) Promicanje inovacija i tehnološkog razvoja obrambene industrije Unije trebalo bi se odvijati u skladu sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije. Stoga bi doprinos djelovanja tim interesima i prioritetima u pogledu istraživanja i sposobnosti u području obrane koje su zajednički dogovorile države članice trebao biti kriterij za dodjelu. Na temelju sveobuhvatnog strateškog plana istraživanja i Plana za razvoj sposobnosti na razini Unije su u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) utvrđeni zajednički nedostaci u pogledu istraživanja i sposobnosti u području obrane. Drugim postupcima Unije, kao što su Koordinirano godišnje preispitivanje u području obrane i stalna strukturirana suradnja,

poduprijet će se provedba relevantnih prioriteta utvrđivanjem i iskorištavanjem mogućnosti za pojačanu suradnju u cilju zadovoljavanja ambicija EU-a u pogledu sigurnosti i obrane. Prema potrebi, u obzir se mogu uzeti i regionalni i međunarodni prioriteti, uključujući one u kontekstu Organizacije sjevernoatlantskog ugovora, ako su u skladu s prioritetima Unije i ne sprečavaju nijednu državu članicu ili pridruženu zemlju da sudjeluje, istovremeno vodeći računa i o tome da bi trebalo izbjegavati nepotrebna udvostručavanja.

(24) Prihvatljivim djelovanjima razvijenima u kontekstu stalne strukturirane suradnje (PESCO) u institucionalnom okviru Unije trebalo bi osigurati pojačanu kontinuiranu suradnju pravnih subjekata iz različitih država članica i tako izravno doprinijeti ciljevima Fonda. Odabrani projekti te vrste stoga bi trebali imati pravo na povećanu stopu financiranja.

(25) Komisija će uzeti u obzir druge aktivnosti koje se financiraju u skladu s okvirnim programom Obzor Europa kako bi se izbjegla nepotrebna udvostručavanja i osigurali međusobni utjecaji između civilnih i obrambenih istraživanja.

(26) Kibersigurnost i kiberobrana postaju sve veći izazovi, stoga su Komisija i Visoki predstavnik prepoznali potrebu za uspostavljanjem sinergija između djelovanja u području kiberobrane unutar područja primjene Fonda i inicijativa Unije u području kibersigurnosti, kao što su one najavljene u Zajedničkoj komunikaciji o kibersigurnosti. Sinergije između civilne i obrambene dimenzije kibersigurnosti osobito treba tražiti budući centar za kompetencije u području kibersigurnosti, industrije, tehnologije i istraživanja. On bi mogao aktivno podupirati države članice i druge relevantne dionike pružanjem savjeta i stručnog znanja te olakšavanjem suradnje u vezi s projektima i djelovanjima te na zahtjev država članica u svojstvu voditelja projekta u vezi s Europskim fondom za obranu.

(27) Integrirani pristup trebalo bi osigurati objedinjavanjem aktivnosti obuhvaćenih pripremnim djelovanjem u pogledu istraživanja u području obrane koje je Komisija pokrenula u smislu članka [58. stavka 2. točke (b)] Uredbe (EU, Euratom) 2018/… Europskog parlamenta i Vijeća („Financijska uredba”) i europskim programom industrijskog razvoja u području obrane uspostavljenog Uredbom (EZ) br. … Europskog parlamenta i Vijeća kako bi se uskladili uvjeti za sudjelovanje, osmislio usklađeniji niz instrumenata, povećao učinak inovacija i suradnje te gospodarski učinak uz izbjegavanje nepotrebnog udvostručavanja i rascjepkanosti. Uz takav integrirani pristup Fond bi pridonio i boljoj iskorištenosti rezultata istraživanja u području obrane premošćivanjem jaza između istraživanja i razvoja uzimajući u obzir specifičnosti obrambenog sektora te promicanjem svih oblika inovacija, uključujući disruptivne inovacije kod kojih bi trebalo prihvatiti mogućnost neuspjeha.

(28) Financijski instrumenti i proračunska jamstva trebala bi obuhvatiti i ciljeve politika Fonda u skladu s komponentama politike […] fonda InvestEU.

(29) Financijska potpora trebala bi se upotrebljavati za uklanjanje tržišnih nedostataka ili rješavanje neoptimalnih ulagačkih situacija, na proporcionalan način, a mjerama se ne bi smjelo udvostručiti ni istisnuti privatna sredstva niti narušavati tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu. Mjerama bi se trebala ostvarivati jasna europska dodana vrijednost.

(30) Vrste financiranja i načini provedbe predviđeni ovom Uredbom trebali bi se odabrati na temelju toga koliko je njima moguće postići posebne ciljeve mjera i ostvariti rezultate uzimajući u obzir posebice troškove kontrola, administrativno opterećenje i očekivani rizik nepoštovanja. To bi trebalo uključivati razmatranje upotrebe paušalnih iznosa, paušalnih stopa i jediničnih troškova, kao i financiranja koje nije povezano s troškovima, kako je navedeno u članku [125. stavku 1.] Financijske uredbe.

(31) Komisija bi trebala uspostaviti godišnje ili višegodišnje programe rada u skladu s ciljevima Fonda. Komisiji bi u uspostavi programa rada trebao pomagati odbor država članica. Kako bi

se iskoristilo njezino stručno znanje u sektoru obrane Europskoj obrambenoj agenciji dodijelit će se status promatrača u odboru. S obzirom na specifičnosti obrambenog sektora, odboru država članica trebala bi pomagati i Europska služba za vanjsko djelovanje.

(32) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebale biti dodijeljene provedbene ovlasti u pogledu donošenja programa rada te za dodjelu sredstava odabranim razvojnim djelovanjima. Pri provedbi razvojnih djelovanja osobito bi trebalo voditi računa o specifičnostima obrambenog sektora, što se prvenstveno odnosi na odgovornost država članica i/ili pridruženih zemalja za proces planiranja i nabave. Te bi provedbene ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. [182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća][8].

(33) Kako bi se podržalo otvoreno unutarnje tržište, trebalo bi poticati sudjelovanje prekograničnih MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije bilo kao članova konzorcija ili kao podizvođača.

(34) Komisija bi trebala nastojati održavati dijalog s državama članicama i industrijom kako bi osigurala uspješnost Fonda.

(35) Ovom Uredbom utvrđuje se financijska omotnica za Europski fond za obranu, koja čini primarni referentni iznos u smislu [novog međuinstitucijskog sporazuma] između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju[9], za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.

(36) Ako nije navedeno drukčije, Financijska uredba primjenjuje se na Fond. Njome se utvrđuju pravila o izvršenju proračuna Unije, među ostalim i pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, javnoj nabavi, financijskoj pomoći, financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima.

(37) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi i njima se posebno određuje postupak utvrđivanja i izvršenja proračuna putem bespovratnih sredstava, javne nabave, nagrada i neizravnog izvršenja te se osiguravaju provjere odgovornosti financijskih aktera. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a odnose se i na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama, jer je poštovanje vladavine prava bitan preduvjet za dobro financijsko upravljanje i djelotvorno financiranje sredstvima EU-a.

(38) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[10], Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95[11], Uredbom Vijeća

---

8 Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

9 *Upućivanje treba ažurirati:* SL C 373, 20.12.2013., str. 1. *Sporazum je dostupan na: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220(01)&from=HR*

10 Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.)

11 Uredba Vijeća (EZ, Euroatom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

(Euratom, EZ) br. 2185/96[12] i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939[13], financijski interesi Unije trebaju se štititi razmjernim mjerama, među ostalim i sprečavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti i prijevara, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanjem administrativnih sankcija. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage i kazneni progon za prijevare i druge nezakonite aktivnosti kojima se šteti financijskim interesima Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća[14]. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu (ERS) nužna prava i pristup te se pobrinuti da sve treće osobe koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije osiguraju jednakovrijedna prava.

(39) Treće zemlje koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP) mogu sudjelovati u programima Unije u okviru suradnje uspostavljene u skladu sa Sporazumom o EGP-u čime se osigurava provedba programā na temelju odluke prema tom sporazumu. U Uredbu bi trebalo uvrstiti posebnu odredbu kojom bi se jamčila potrebna prava i pristup odgovornom ovlaštenom službeniku, Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) kao i Europskom revizorskom sudu da na sveobuhvatan način izvršavaju svoje nadležnosti.

(40) U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. postoji potreba za evaluacijom ove Uredbe na temelju informacija prikupljenih putem posebnih zahtjeva za praćenje izbjegavajući pritom prekomjerne propise i administrativna opterećenja, osobito za države članice. Ti zahtjevi, prema potrebi, mogu uključivati mjerljive pokazatelje kao temelj za evaluaciju učinaka Uredbe u praksi. Komisija bi trebala provesti privremenu evaluaciju najkasnije četiri godine nakon početka provedbe Fonda te završnu evaluaciju na kraju provedbenog razdoblja Fonda, ispitujući financijske aktivnosti u smislu rezultata financijske provedbe te, u mjeri u kojoj je to moguće u tom trenutku, rezultate i učinke. U tom bi izvješću trebalo analizirati i prekogranično sudjelovanje MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u projektima financiranim sredstvima Fonda te sudjelovanje MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u globalnom lancu vrijednosti. Komisija također može predložiti izmjene ove Uredbe kako bi se reagiralo na mogući razvoj događaja tijekom provedbe Fonda.

(41) Uzimajući u obzir važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama Unije u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, Fond će pridonijeti uključivanju klimatske politike u politike Unije i postizanju općeg cilja da se 25 % rashoda proračuna EU-a namijeni klimatskim ciljevima. Relevantna djelovanja utvrdit će se

---

[12] Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292,15.11.1996., str. 2.).

[13] Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

[14] Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

tijekom pripreme i provedbe Fonda te će se ponovno procijeniti u kontekstu njegove evaluacije sredinom provedbenog razdoblja.

(42) Budući da Fond podupire samo faze istraživanja i razvoja ombrambenih proizvoda i tehnologija, Unija u načelu ne bi imala prava vlasništva ili prava intelektualnog vlasništva nad proizvodima i tehnologijama koji su rezultat financiranih djelovanja, osim ako se potpora Unije pruža u okviru javne nabave. Međutim, u pogledu istraživanja, zainteresirane države članice i pridružene zemlje trebale bi imati mogućnost da se koriste rezultatima financiranih djelovanja i da sudjeluju u daljnjim zajedničkim razvojnim djelovanjima te bi stoga trebalo dopustiti odstupanja od tog načela.

(43) Financijska potpora Unije ne bi trebala utjecati na prijenos obrambenih proizvoda unutar Unije u skladu s Direktivom 2009/43/CE Europskog parlamenta i Vijeća[15], kao ni na izvoz proizvoda, opreme ili tehnologije.

(44) Upotreba osjetljivih osnovnih informacija ili pristup neovlaštenih osoba osjetljivim podacima o rezultatima istraživačkih projekata mogu imati negativan učinak na interese Unije ili jedne ili više država članica. Zbog toga bi rukovanje povjerljivim podacima ili klasificiranim podacima trebalo biti uređeno relevantnim pravom Unije, uključujući internim pravilima institucija, kao što je Odluka Komisije(EU, Euratom) 2015/444[16].

(45) Kako bi se omogućila izmjena ili dopuna pokazatelja slijeda učinka, Komisiji bi, prema potrebi, trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(46) Komisija bi trebala upravljati Fondom uz dužno poštovanje zahtjeva povjerljivosti i sigurnosti, osobito klasificiranih informacija i osjetljivih informacija,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

---

[15] Direktiva 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o pojednostavnjivanju uvjeta za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice (SL L 146 10.6.2009., str. 1.).

[16] Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/444 od 13. ožujka 2015. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 72, 17.3.2015., str. 53.).

GLAVA I.
GLAVA I.
ZAJEDNIČKE ODREDBE PRIMJENJIVE NA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

POGLAVLJE I.
OPĆE ODREDBE

Članak 1.
Predmet

Ovom Uredbom osniva se Europski fond za obranu (dalje u tekstu „Fond”).

Njome se određuju ciljevi Fonda, proračun za razdoblje 2021. – 2027., oblici financiranja koje osigurava Unija i pravila za osiguravanje tog financiranja.

Članak 2.
Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

(1) **„operacije mješovitog financiranja”** znači djelovanja financirana iz proračuna EU-a, među ostalim u okviru mehanizama za mješovito financiranje u skladu s člankom [2. stavkom 6.] Financijske uredbe, u kojima se kombiniraju bespovratni oblici potpore i/ili financijski instrumenti iz proračuna EU-a i povratni oblici potpore iz razvojnih ili drugih javnih financijskih institucija te komercijalnih financijskih institucija i ulagatelja;

(2) **„kontrola”** znači sposobnost izvršavanja odlučujućeg utjecaja na pravni subjekt izravno ili neizravno putem jednog ili više posredničkih pravnih subjekata;

(3) **„razvojno djelovanje”** znači svako djelovanje koje se prvenstveno sastoji od aktivnosti u području obrane u fazi razvoja, a koje obuhvaća nove proizvode ili tehnologije ili nadogradnju postojećih, osim proizvodnje ili upotrebe oružja;

(4) **„disruptivna obrambena tehnologija”** znači tehnologija čija primjena može radikalno izmijeniti koncept i vođenje poslova obrane;

(5) **„izvršne upravljačke strukture”** znači svako tijelo ili tijela imenovana u skladu s nacionalnim pravom koja su ovlaštena određivati strategiju, ciljeve i opće usmjerenje pravnog subjekta te koja nadgledaju i prate donošenje upravljačkih odluka;

(6) **„pravni subjekt”** znači bilo koja fizička osoba ili pravna osoba osnovana i priznata kao takva u skladu s nacionalnim pravom, pravom Unije ili međunarodnim pravom, koja ima pravnu osobnost i koja može, djelujući u svoje ime, izvršavati prava i preuzimati obveze, ili subjekt bez pravne osobnosti u skladu s člankom [197. stavkom 2. točkom (c)] Financijske uredbe;

(7) **„poduzeće srednje tržišne kapitalizacije”** znači poduzeće koje nije mikropoduzeće, malo ili srednje poduzeće („MSP”) kako je definirano u Preporuci Komisije 2003/361/EZ[17] i koje ima do 3 000 zaposlenika, gdje se broj zaposlenika izračunava u skladu s člancima 3., 4., 5. i 6. glave I. Priloga toj Preporuci;

(8) **„pretkomercijalna nabava”** znači nabava usluga istraživanja i razvoja koja uključuje podjelu rizika i koristi pod tržišnim uvjetima te konkurentni razvoj u fazama, u kojima su dobivene istraživačke i razvojne usluge jasno razdvojene od uvođenja komercijalnih količina krajnjih proizvoda;

(9) **„voditelj projekta”** znači svaki javni naručitelj koji ima poslovni nastan u državi članici ili u pridruženoj zemlji i kojeg je osnovala država članica, pridružena zemlja ili skupina država članica i/ili pridruženih zemalja za potrebe upravljanja multinacionalnim projektima naoružavanja, na trajnoj ili privremenoj osnovi;

(10) **„primatelj”** znači svaki pravni subjekt koji prima sredstva iz ovog Fonda;

(11) **„istraživačko djelovanje”** znači svako djelovanje koje se sastoji od aktivnosti istraživanja usmjerenih isključivo na obrambene primjene;

(12) **„rezultati”** znači svaki materijalni ili nematerijalni učinak djelovanja kao što su podaci, stručno znanje ili informacije, neovisno o njihovu obliku ili prirodi, bez obzira na to mogu li se zaštititi, kao i sva povezana prava uključujući pravo intelektualnog vlasništva;

(13) **„posebno izvješće”** znači konkretan rezultat istraživačkog djelovanja u kojemu su sažeti rezultati djelovanja te navedene opsežne informacije o osnovnim načelima, ciljevima, stvarnim ishodima, osnovnim svojstvima, izvršenim ispitivanjima, mogućim koristima, mogućim obrambenim primjenama te očekivanim načinom iskorištavanja istraživanja;

(14) **„prototip sustava”** znači model proizvoda ili tehnologije s pomoću kojeg se može prikazati funkcioniranje u operativnom okruženju;

(15) **„treća zemlja”** znači zemlja koja nije članica Unije;

(16) **„nepridružena treća zemlja”** znači treća zemlja koja nije pridružena zemlja u skladu s člankom 5.;

(17) **„subjekt iz nepridružene treće zemlje”** znači pravni subjekt koji ima poslovni nastan u nepridruženoj trećoj zemlji ili izvršne upravljačke strukture u nepridruženoj trećoj zemlji.

Članak 3.
Ciljevi Fonda

1. Opći je cilj Fonda poticati konkurentnost, učinkovitost i inovacijske kapacitete europske obrambene industrije podupiranjem aktivnosti koje se temelje na suradnji te prekogranične suradnje pravnih subjekata diljem Unije, uključujući i MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije te poticati bolje iskorištavanje industrijskog potencijala inovacija, istraživanja i tehnološkog razvoja u svim fazama industrijskog životnog ciklusa i tako pridonijeti strateškoj

[17] Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

neovisnosti Unije. Fond bi trebao doprinositi i slobodi djelovanja Unije i njezinoj autonomiji, posebice u tehnološkom i industrijskom smislu.

2. Fond ima sljedeće posebne ciljeve:

(a) podupirati istraživačke projekte koji se temelje na suradnji i mogli bi znatno poboljšati uspješnost budućih sposobnosti, te koji su usmjereni na maksimiziranje inovacija i uvođenje novih obrambenih proizvoda i tehnologija, uključujući one disruptivne;

(b) podupirati razvojne projekte koji se temelje na suradnji za razvoj obrambenih proizvoda i tehnologija u skladu s prioritetima u pogledu obrambenih sposobnosti koje su države članice zajednički dogovorile u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike te time pridonijeti većoj učinkovitosti trošenja sredstava za obranu u Uniji, postizanju veće ekonomije razmjera, smanjenju opasnosti od nepotrebnog udvostručavanja te smanjenju rascjepkanosti obrambenih proizvoda i tehnologija diljem Unije. Zaključno, Fond će dovesti do veće interoperabilnosti sposobnosti država članica.

Članak 4.
Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu Europskog fonda za obranu za razdoblje 2021.–2027. iznosi 13 000 000 000 EUR u tekućim cijenama.

2. Indikativna raspodjela iznosa iz stavka 1.:

(a) do 4 100 000 000 EUR za istraživačko djelovanje;

(b) do 8 900 000 000 EUR za razvojno djelovanje.

3. Iznos iz stavka 1. može se upotrijebiti za tehničku i administrativnu pomoć za provedbu Fonda, kao što su aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, uključujući korporativne informacijske sustave.

4. Do 5 % financijske omotnice iz stavka 1. bit će namijenjeno podupiranju disruptivnih obrambenih tehnologija.

5. Sredstva dodijeljena državama članicama na temelju podijeljenog upravljanja mogu se, na njihov zahtjev, prenijeti u Fond. Komisija ta sredstva izvršava izravno u skladu s [člankom 62. stavkom 1. točkom (a)] Financijske uredbe. Ako je moguće, ta će se sredstva upotrebljavati u korist predmetne države članice.

Članak 5.
Pridružene zemlje

Fond će biti otvoren članicama Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP) u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu o EGP-u.

Članak 6.
Potpora za disruptivne obrambene tehnologije

1. Komisija dodjeljuje sredstva na temelju otvorenih javnih savjetovanja o područjima intervencije utvrđenima u programima rada.

2. Komisija može, na temelju pojedinačnih slučajeva, utvrditi najprikladniji oblik financiranja za financiranje inovativnih rješenja.

Članak 7.
Etika

1. Djelovanja koja se provode u okviru Fonda moraju biti u skladu s etičkim načelima i mjerodavnim nacionalnim i međunarodnim zakonodavstvom te zakonodavstvom Unije.

2. Prijedlozi se sustavno analiziraju kako bi se utvrdila djelovanja koja uključuju složena ili ozbiljna etička pitanja, koja se zatim prosljeđuju na procjenu etičnosti. Analize i procjene etičnosti provodi Komisija uz potporu stručnjaka za obrambenu etiku. Komisija osigurava transparentnost etičkih postupaka u najvećoj mogućoj mjeri.

3. Subjekti koji sudjeluju u djelovanju pribavljaju sva odobrenja ili druge obvezne dokumente od relevantnih nacionalnih ili lokalnih etičkih povjerenstava ili drugih tijela, kao što su tijela za zaštitu podataka, prije početka predmetnih aktivnosti. Ti se dokumenti čuvaju u evidenciji i dostavljaju Komisiji.

4. Komisija prema potrebi provodi etičke provjere tijekom provedbe djelovanja. Kad je riječ o složenim ili ozbiljnim etičkim pitanjima, Komisija provodi provjere uz potporu stručnjaka za obrambenu etiku.

5. Djelovanja koja nisu etički prihvatljiva mogu u svako doba biti odbijena ili prekinuta.

POGLAVLJE II.
FINANCIJSKE ODREDBE

Članak 8.
Provedba i oblici EU-ova financiranja

1. Fond se provodi u okviru izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom.

2. Fondom se može omogućiti financiranje u bilo kojem obliku navedenom u Financijskoj uredbi, posebice u obliku bespovratnih sredstava, nagrada i javne nabave. Njime se može omogućiti financiranje i u obliku financijskih instrumenata u okviru operacija mješovitog financiranja.

Članak 9.
Kumulativno, dopunsko i kombinirano financiranje

1. Za djelovanje za koje je dobiven doprinos iz drugog programa Unije može se dobiti doprinos i iz Fonda pod uvjetom da doprinosi ne pokrivaju iste troškove. Pravila za svaki program/fond Unije iz kojeg se daje doprinos primjenjuju se na doprinos djelovanju iz tog programa/fonda. Kumulativno financiranje ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove djelovanja i potpora iz različitih programa Unije može se izračunati na proporcionalnoj osnovi u skladu s dokumentima kojima se utvrđuju uvjeti za potporu.

2. Djelovanja kojima je dodijeljena oznaka kvalitete Pečat izvrsnosti ili koja su u skladu sa sljedećim kumulativnim, komparativnim uvjetima:

   (a) ocijenjena su u okviru poziva na podnošenje prijedloga u sklopu Fonda;

   (b) u skladu su s minimalnim zahtjevima kvalitete iz tog poziva na podnošenje prijedloga;

   (c) ne mogu se financirati u okviru tog poziva na podnošenje prijedloga zbog proračunskih ograničenja;

mogu primiti potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda ili Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, u skladu s člankom [65.] stavkom 5. Uredbe (EU) XX [Uredba o zajedničkim odredbama] i člankom [8.] Uredbe (EU) XX [Financiranje, upravljanje i nadzor zajedničke poljoprivredne politike], ako su ta djelovanja u skladu s ciljevima predmetnog programa. Primjenjuju se pravila fonda iz kojeg se isplaćuje potpora.

POGLAVLJE III.
BESPOVRATNA SREDSTVA

Članak 10.
Prihvatljivi subjekti

1. Podnositelji zahtjeva i njihovi podizvođači prihvatljivi su za financiranje ako imaju poslovni nastan u Uniji ili u pridruženoj zemlji, imaju izvršne upravljačke strukture u Uniji ili u pridruženoj zemlji te ih ne kontrolira nepridružena treća zemlja ili subjekt iz nepridružene treće zemlje.

2. Odstupajući od stavka 1., podnositelj zahtjeva koji ima poslovni nastan u Uniji ili u pridruženoj zemlji a kontrolira ga nepridružena treća zemlja ili subjekt iz nepridružene treće zemlje može biti prihvatljiv za financiranje ako je to nužno za postizanje ciljeva djelovanja i pod uvjetom da njegovo sudjelovanje ne ugrožava sigurnosne interese Unije i njezinih država članica. Kako bi se osigurala zaštita sigurnosnih interesa Unije i njezinih država članica, u pozivu na podnošenje prijedloga navodi se da podnositelj zahtjeva mora navesti informacije kojima se posebno dokazuje sljedeće:

   (a) da kontrola nad podnositeljem zahtjeva neće biti provođena na način kojim se bilo kako ograničava njegova sposobnost da provodi i dovrši djelovanje;

   (b) da će nepridruženim trećim zemljama i subjektima iz nepridruženih trećih zemalja biti onemogućen pristup klasificiranim i neklasificiranim osjetljivim podacima povezanima s djelovanjem te da osobe uključene u djelovanje imaju nacionalno sigurnosno odobrenje koje je izdala država članica ili pridružena zemlja;

   (c) da će rezultati djelovanja ostati korisniku i da neće podlijegati kontroli ili ograničenjima nepridruženih trećih zemalja ili subjekata iz nepridruženih trećih zemalja tijekom djelovanja i u određenom razdoblju nakon njegova završetka.

3. Sva infrastruktura, postrojenja, imovina i sredstva koji se upotrebljavaju za djelovanja koja se financiraju iz Fonda smješteni su na području Unije ili pridruženih zemalja. Nadalje, tijekom izvođenja prihvatljivog djelovanja korisnici i njihovi podizvođači surađuju samo s pravnim subjektima koji imaju poslovni nastan u Uniji ili u pridruženoj zemlji te koje ne kontroliraju nepridružene treće zemlje ili subjekti iz nepridruženih trećih zemalja.

4. Odstupajući od stavka 3., korisnici i njihovi podizvođači koji su uključeni u djelovanje mogu upotrebljavati svoju imovinu, infrastrukturu, postrojenja i sredstva smještena ili pohranjena na

državnom području nepridružene treće zemlje ako je to nužno za postizanje ciljeva djelovanja i pod uvjetom da se time ne ugrožava sigurnost Unije i njezinih država članica. Pod istim uvjetima korisnici i njihovi podizvođači mogu surađivati sa subjektom koji ima poslovni nastan u nepridruženoj trećoj zemlji tijekom provođenja prihvatljivog djelovanja. Troškovi povezani s upotrebom takve infrastrukture, postrojenja, imovine ili sredstava i s takvom suradnjom nisu prihvatljivi za financiranje sredstvima Fonda.

5. Kako bi se osigurala zaštita sigurnosnih interesa Unije i njezinih država članica, u pozivu na podnošenje prijedloga ili sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava navode se dodatni uvjeti. Ti se uvjeti posebno odnose na odredbe o vlasništvu nad rezultatima djelovanja i pristupu klasificiranim i neklasificiranim osjetljivim podacima te na jamstva o sigurnosti opskrbe.

6. Podnositelji zahtjeva dostavljaju sve relevantne informacije potrebne za procjenu na temelju kriterija prihvatljivosti i uvjeta navedenih u stavcima od 1. do 4.

7. Zahtjevi za koje su potrebne provjere u skladu sa stavkom 2. ili stavkom 4. mogu se podnijeti samo uz pristanak države članice ili pridružene zemlje u kojoj podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan.

8. U slučaju promjene tijekom provedbe djelovanja koja bi mogla dovesti u pitanje ispunjenje tih kriterija i uvjeta, korisnik o tome obavješćuje Komisiju, koja procjenjuje jesu li ti kriteriji i uvjeti i dalje zadovoljeni te mogući učinak na financiranje djelovanja.

9. Za potrebe ovog članka podizvođači znači podizvođači s izravnim ugovornim odnosom s korisnikom, drugi podizvođači kojima je dodijeljeno najmanje 10 % ukupnih prihvatljivih troškova te podizvođači kojima je za provođenje djelovanja potreban pristup klasificiranim podacima u skladu s Odlukom Komisije (EU, Euratom) 2015/444.

Članak 11.
Prihvatljiva djelovanja

1. Samo djelovanja kojima se provode ciljevi navedeni u članku 3. prihvatljiva su za financiranje.

2. Fondom se podupiru djelovanja koja obuhvaćaju nove proizvode i tehnologije te moderniziranje postojećih proizvoda i tehnologija kod kojih upotreba postojećih informacija potrebnih za modernizaciju ne podliježe izravnom ili neizravnom ograničenju koje nameću nepridružene treće zemlje ili subjekti iz nepridruženih trećih zemalja.

3. Prihvatljivo djelovanje odnosi se na jedan ili više elemenata u nastavku:

   (a) aktivnosti čiji je cilj stvaranje, podupiranje i poboljšanje novih saznanja i obrambenih tehnologija kojima se mogu postići znatni učinci u području obrane;

   (b) aktivnosti čiji je cilj povećanje interoperabilnosti i otpornosti, uključujući sigurnu proizvodnju i razmjenu podataka, ovladavanje ključnim obrambenim tehnologijama, jačanje sigurnosti opskrbe ili omogućivanje učinkovitog iskorištavanja rezultata za obrambene proizvode i tehnologije;

   (c) studije, kao što su studije izvedivosti za ispitivanje izvedivosti nove ili poboljšane tehnologije, proizvoda, procesa, usluge, rješenja ili statistike o obrambenoj industriji te pilot-projekti za prikupljanje podataka;

   (d) projektiranje obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili tehnologije, kao i utvrđivanje tehničkih specifikacija na temelju kojih je projekt izrađen,

koji mogu uključivati djelomična ispitivanja za smanjenje rizika u industrijskom ili reprezentativnom okruženju;

(e) razvoj modela obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili tehnologije s pomoću kojih se može prikazati funkcioniranje elementa u operativnom okruženju (prototip sustava);

(f) ispitivanje obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili tehnologije;

(g) kvalifikaciju obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili tehnologije. Kvalifikacija je cjelokupni proces dokazivanja da projekt obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili tehnologije ispunjava navedene zahtjeve. U tom se postupku pružaju objektivni dokazi da su zadovoljeni određeni zahtjevi u pogledu projektiranja;

(h) certifikaciju obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili tehnologije. Certifikacija je postupak u skladu s kojim nacionalno tijelo certificira da su obrambeni proizvod, materijalna ili nematerijalna komponenta ili tehnologija usklađeni s primjenjivim propisima;

(i) razvoj tehnologija ili sredstava kojima se povećava učinkovitost obrambenih proizvoda i tehnologija tijekom njihova životnog ciklusa;

(j) aktivnosti obavješćivanja, događaji za povezivanje i aktivnosti za jačanje osviještenosti.

4. Ako u programu rada iz članka 27. nije drukčije navedeno, djelovanje se provodi putem suradnje najmanje triju pravnih subjekata koji imaju poslovni nastan u najmanje tri različite države članice i/ili pridružene zemlje. Najmanje tri od tih prihvatljivih subjekata s poslovnim nastanom u najmanje dvije države članice i/ili pridružene zemlje tijekom cijele provedbe djelovanja nisu pod stvarnom kontrolom istog tijela, izravno ili neizravno, te se ne kontroliraju međusobno.

5. Stavak 4. ne primjenjuje se na djelovanja iz stavka 3. točaka (c) i (j) te na djelovanja iz članka 6.

6. Djelovanja za razvoj proizvoda i tehnologija čiji su upotreba, razvoj ili proizvodnja zabranjeni primjenjivim međunarodnim pravom nisu prihvatljiva.

Članak 12.
Postupak odabira i dodjele

1. Bespovratna sredstva mogu biti dodijeljena bez poziva na podnošenje prijedloga pravnim subjektima utvrđenima u programu rada u skladu s člankom [195. točkom (e)] Financijske uredbe.

2. Komisija dodjeljuje financiranje za odabrana djelovanja nakon svakog poziva ili nakon primjene članka [195. točke (e)] Financijske uredbe.

3. Komisija dodjeljuje financiranje za razvojno djelovanje provedbenim aktima donesenima u skladu s postupkom navedenim u članku 28. stavku 2.

Članak 13.
Kriteriji za dodjelu

1. Svaki se prijedlog ocjenjuje na temelju sljedećih kriterija:

(a) doprinos izvrsnosti ili potencijal za disruptivni učinak u području obrane, konkretno pokazivanjem da očekivani rezultati predloženog djelovanja imaju znatne prednosti u odnosu na postojeće proizvode ili tehnologije;

(b) doprinos inovacijama i tehnološkom razvoju europske obrambene industrije, konkretno pokazivanjem da predloženo djelovanje uključuje revolucionarne ili nove koncepte i pristupe, nova obećavajuća buduća tehnološka poboljšanja ili primjenu tehnologija ili koncepata koji dosad nisu primijenjeni u sektoru obrane;

(c) doprinos konkurentnosti europske obrambene industrije, konkretno stvaranjem novih tržišnih mogućnosti i ubrzavanjem rasta poduzeća diljem Unije;

(d) doprinos sigurnosnim i obrambenim interesima Unije u skladu s prioritetima navedenima u članku 3. stavku 2. te, gdje je to primjereno, regionalnim i međunarodnim sporazumima o suradnji;

(e) doprinos stvaranju nove prekogranične suradnje pravnih subjekata, posebice MSP-ova koji imaju poslovni nastan u državama članicama i/ili pridruženim zemljama koje nisu države članice i/ili pridružene zemlje u kojima poslovni nastan imaju subjekti u konzorciju koji nisu MSP-ovi;

(f) kvaliteta i učinkovitost provedbe djelovanja.

2. U okviru stavka 1. točke (d) u obzir se mogu uzeti regionalni i međunarodni prioriteti, posebice kako bi se izbjeglo nepotrebno udvostručavanje, pod uvjetom da su u službi sigurnosnih i obrambenih interesa Unije te da se njima ne isključuje sudjelovanje bilo koje države članice.

Članak 14.
Stopa sufinanciranja

1. Fondom se može financirati do 100 % prihvatljivih troškova djelovanja, ne dovodeći u pitanje načelo sufinanciranja.

2. Odstupajući od stavka 1.;

(a) za djelovanja definirana u članku 11. stavku 3. točki (e) financijska potpora iz Fonda ne premašuje 20 % prihvatljivih troškova djelovanja;

(b) za djelovanja definirana u članku 11. stavku 3. točkama od (f) do (h) financijska potpora iz Fonda ne premašuje 80 % prihvatljivih troškova djelovanja.

3. Za razvojna djelovanja stopa financiranja povećava se u sljedećim slučajevima:

(a) za djelovanja razvijena u kontekstu stalne strukturirane suradnje kako je utvrđena Odukom Vijeća (ZVSP) 2017/2315 od 11. prosinca 2017. može se odobriti stopa financiranja uvećana za dodatnih 10 postotnih bodova;

(b) konzorciju se odobrava stopa financiranja uvećana za postotne bodove koji odgovaraju postotku ukupnih prihvatljivih troškova dodijeljenih MSP-ovima koji imaju poslovni nastan u državi članici ili pridruženoj zemlji koje nisu države članice i/ili pridružene zemlje u kojima poslovni nastan imaju članovi konzorcija koji nisu MSP-ovi;

(c) konzorciju se odobrava stopa financiranja uvećana za postotne bodove koji odgovaraju četvrtini postotka ukupnih prihvatljivih troškova dodijeljenih poduzećima srednje tržišne kapitalizacije koja imaju poslovni nastan u državi članici ili pridruženoj zemlji

koje nisu države članice i/ili pridružene zemlje u kojima poslovni nastan imaju članovi konzorcija koji nisu MSP-ovi ili poduzeća srednje tržišne kapitalizacije;

(d) ukupno uvećanje stope financiranja djelovanja ne premašuje 30 postotnih bodova.

Članak 15.
Financijska sposobnost

Odstupajući od članka [198.] Financijske uredbe:

(a) provjerava se samo financijska sposobnost koordinatora i to samo ako su od Unije zatražena financijska sredstva u iznosu od najmanje 500 000 EUR. Međutim, ako postoje razlozi za sumnju u financijsku sposobnost, Komisija provjerava i financijsku sposobnost drugih podnositelja zahtjeva ili koordinatora za iznose niže od onih navedenih u prvoj rečenici;

(b) ne provjerava se financijska sposobnost pravnih subjekata za čiju održivost jamči država članica ni financijska sposobnost sveučilišta;

(c) ako za financijsku sposobnost strukturno jamči drugi pravni subjekt, provjerava se financijska sposobnost tog subjekta.

Članak 16.
Neizravni troškovi

1. Prihvatljivi neizravni troškovi utvrđuju se primjenom paušalne stope od 25 % ukupnih prihvatljivih izravnih troškova, ne uključujući prihvatljive izravne troškove za podugovaranje, financijsku potporu trećim osobama te sve jedinične troškove ili paušalne iznose koji uključuju neizravne troškove.

2. Ako je primjereno, prihvatljivi neizravni troškovi koji premašuju paušalnu stopu od 25 % mogu se utvrditi u skladu s uobičajenom računovodstvenom praksom korisnika na temelju stvarnih neizravnih troškova, pod uvjetom da te računovodstvene prakse prihvaćaju nacionalna tijela u okviru usporedivih programa financiranja u skladu s člankom [185.] Financijske uredbe te da su priopćene Komisiji.

Članak 17.
Upotreba jednokratnog paušalnog iznosa ili doprinosa koji nije povezan s troškovima

1. Za bespovratna sredstva dodijeljena za djelovanja iz članka 11. stavka 3. točke (e) i druga djelovanja za koja države članice i/ili pridružene zemlje financiraju većinu proračuna, Komisija može upotrijebiti:

   (a) doprinos koji nije povezan s troškovima iz članka [180. stavka 3.] Financijske uredbe, a temelji se na ostvarenju rezultata mjerenom upućivanjem na prethodno utvrđene ciljeve ili pomoću pokazatelja uspješnosti ili

   (b) jednokratan paušalni iznos iz članka [182.] Financijske uredbe koji se temelji na privremenom proračunu djelovanja koji su već prihvatila nacionalna tijela država članica i pridruženih zemalja koje sufinanciraju djelovanje.

2. Neizravni troškovi uključeni su u paušalni iznos.

Članak 18.
Pretkomercijalna nabava

1. Unija može podupirati pretkomercijalnu nabavu dodjelom bespovratnih sredstava javnim naručiteljima ili naručiteljima kako su definirani u direktivama 2014/24/EU[18], 2014/25/EU[19] i 2009/81/EZ[20] Europskog parlamenta i Vijeća, koji zajedno nabavljaju istraživanje i razvoj usluga obrane ili koordiniraju svoje postupke nabave.

2. Postupci nabave:

   (a) u skladu su s odredbama ove Uredbe;

   (b) mogu odobriti sklapanje više ugovora u sklopu istog postupka (više dobavljača);

   (c) predviđaju sklapanje ugovora s ponuđačem ili ponuđačima koji nude najbolju vrijednost za novac.

Članak 19.
Jamstveni fond

Doprinosima mehanizmu uzajamnog osiguranja mogu se pokriti rizici povezani s osiguranjem povrata sredstava koje primatelji duguju te se oni smatraju dostatnim jamstvom u okviru Financijske uredbe. Primjenjuju se odredbe iz [članka X.] Uredbe XXX [sljednika Uredbe o Jamstvenom fondu].

POGLAVLJE IV.
DRUGI OBLICI FINANCIRANJA UNIJE

[18] Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

[19] Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

[20] Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76.).

Članak 20.
Kriteriji prihvatljivosti za nabavu i nagrade

Ako je to potrebno radi zaštite ključnih sigurnosnih interesa Unije i njezinih država članica, Komisija utvrđuje potrebne kriterije prihvatljivosti primjenjive na nabavu ili nagrade koji se financiraju u okviru Fonda. U tu svrhu posebna se pozornost posvećuje potrebi da primatelj ima poslovni nastan u Uniji ili u pridruženoj zemlji, da se obveže na provođenje svih relevantnih aktivnosti unutar Unije te da nije pod stvarnom kontrolom nepridruženih trećih zemalja ili subjekata iz nepridruženih trećih zemalja. Ti su uvjeti uključeni u dokumente povezane s nabavom ili nagradom, prema potrebi, i primjenjuju se na cijeli životni ciklus predmetnog ugovora.

Članak 21.
Operacije mješovitog financiranja

Operacije mješovitog financiranja o kojima se odlučuje u okviru ovog Fonda provode se u skladu s [Uredbom o fondu InvestEU] i glavom X. Financijske uredbe.

GLAVA II.
SPECIFIČNE ODREDBE PRIMJENJIVE NA ISTRAŽIVANJE

Članak 22.
Vlasništvo nad rezultatima

1. Rezultati djelovanja u vlasništvu su korisnika koji su ih ostvarili. Ako pravni subjekti zajedno ostvaruju rezultate a njihove je pojedinačne doprinose nemoguće utvrditi, ili ako nije moguće razdvojiti te zajedničke rezultate, pravni subjekti imat će zajedničko vlasništvo nad rezultatima.

2. Ako je potpora Unije pružena u obliku javne nabave, rezultati su u vlasništvu Unije. Države članice i pridružene zemlje imaju pravo pristupa rezultatima bez naplate na njihov izričit zahtjev.

3. Ako je to opravdano, u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava može se propisati da rezultati djelovanja za koje je potpora isplaćena iz Fonda ne podliježu kontroli ili ograničenju nepridružene treće zemlje ili subjekta iz nepridružene treće zemlje, bilo izravno ili neizravno, putem jednog ili više posredničkih pravnih tijela, uključujući u smislu prijenosa tehnologije.

4. Ako je to opravdano, u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava propisuje se pravo Komisije da bude obaviještena te da uloži prigovor na prijenos vlasništva nad rezultatima ili na davanje licence u pogledu rezultata nepridruženoj trećoj zemlji ili subjektu iz nepridružene treće zemlje. Takvi prijenosi ne smiju biti u suprotnosti s obrambenim i sigurnosnim interesima Unije i njezinih država članica ni s ciljevima Uredbe kako su utvrđeni u članku 3.

5. Nacionalna tijela država članica i pridruženih zemalja imaju pravo pristupa posebnom izvješću projekta za koji su primljena sredstva Unije. Ta se prava pristupa ustupaju besplatno, a Komisija ih prenosi državama članicama i pridruženim zemljama nakon što osigura da su uspostavljene prikladne obveze povjerljivosti.

6. Nacionalna tijela država članica i pridruženih zemalja upotrebljavaju posebno izvješće isključivo za svrhe povezane s upotrebom među njihovim oružanim snagama ili snagama sigurnosti i obavještajnim snagama ili u njihovu korist, uključujući u okviru njihovih programa suradnje. Takva upotreba uključuje, ali ne isključivo, studiju, ocjenu, procjenu, istraživanje, projektiranje, razvoj, proizvodnju, poboljšanje, izmjenjivanje, održavanje, popravak, obnovu te prihvat i certifikaciju proizvoda, upotrebu, obuku, odlaganje i druge usluge projektiranja i uvođenja proizvoda u upotrebu, kao i ocjenu i izradu tehničkih zahtjeva za nabavu.

7. Korisnici besplatno ustupaju prava pristupa svojim rezultatima institucijama, tijelima i agencijama Unije u prikladno opravdanu svrhu razvoja, provedbe i praćenja Unijinih politika ili programa. Takva prava pristupa ograničena su na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu.

8. U ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava i ugovorima o pretkomercijalnoj nabavi utvrđuju se posebne odredbe o vlasništvu, pravima pristupa i licenciranju, kako bi se osigurala maksimalna upotreba rezultata i izbjegla bilo kakva nepoštena prednost. Javni naručitelji uživaju barem besplatna prava pristupa rezultatima za vlastitu upotrebu i pravo dodjele, ili zahtijevanja od primatelja da dodijele, neisključive licencije trećim stranama za iskorištavanje rezultata pod poštenim i razumnim uvjetima, bez prava podlicenciranja. Sve države članice i pridružene zemlje imaju besplatan pristup posebnom izvješću. Ako ugovorni izvođač ne

uspije komercijalno iskoristiti rezultate u zadanom roku nakon predkomercijalne nabave kako je navedeno u ugovoru, on prenosi cijelo vlasništvo nad rezultatima javnim naručiteljima.

GLAVA III.
POSEBNE ODREDBE PRIMJENJIVE NA RAZVOJ

Članak 23.
Dodatni kriteriji prihvatljivosti

1. Ako je primjenjivo, konzorcij dokazuje da će preostali troškovi prihvatljivog djelovanja koji nisu obuhvaćeni potporom Unije biti podmireni drugim sredstvima financiranja, kao što su doprinosi država članica i/ili pridruženih zemalja ili sufinanciranje pravnih subjekata.

2. Kad je riječ o djelovanjima iz članka 11. stavka 3. točke (d), djelovanje se temelji na usklađenim zahtjevima u pogledu sposobnosti koje zajednički dogovaraju relevantne države članice i/ili pridružene zemlje.

3. Za djelovanja iz članka 11. stavka 3. točaka od (e) do (h) konzorcij dokumentima koje su izdala nacionalna tijela dokazuje:

   (a) da najmanje dvije države članice i/ili pridružene zemlje namjeravaju nabaviti završni proizvod ili upotrebljavati tehnologiju na koordiniran način, uključujući putem zajedničke nabave;

   (b) da se djelovanje temelji na zajedničkim tehničkim specifikacijama koje su zajednički dogovorile države članice i/ili pridružene zemlje koje sufinanciraju djelovanje.

Članak 24.
Dodatni kriteriji za dodjelu

Uz kriterije za dodjelu iz članka 13. u programu rada u obzir se može uzeti i sljedeće:

   (a) doprinos povećanju učinkovitosti obrambenih proizvoda i tehnologija tijekom njihova životnog ciklusa, uključujući isplativost i potencijal za sinergije u nabavi te u postupku održavanja i postupku odlaganja;

   (b) razinu suradnje među državama članicama u prihvatljivom djelovanju.

Članak 25.
Vlasništvo nad rezultatima

1. Unija nije vlasnik proizvoda ili tehnologija koji nastanu iz razvojnih djelovanja niti je nositelj prava intelektualnog vlasništva u pogledu rezultata djelovanja.

2. Rezultati djelovanja za koje je potpora isplaćena iz Fonda ne podliježu kontroli ili ograničenju nepridružene treće zemlje ili subjekta iz nepridružene treće zemlje, bilo izravno ili neizravno, putem jednog ili više posredničkih pravnih tijela, uključujući u smislu prijenosa tehnologije.

3. Kad je riječ o rezultatima koje su ostvarili primatelji, Komisiju se obavješćuje o svakom prijenosu vlasništva ili davanju licencije nepridruženim trećim zemljama. Takvi prijenosi vlasništva ili davanja licencije ne smiju biti u suprotnosti s obrambenim i sigurnosnim interesima Unije i njezinih država članica ni s ciljevima Uredbe kako su utvrđeni u članku 3.; u protivnom će biti potrebno vratiti financijska sredstva isplaćena u okviru Fonda.

4. Odstupajući od stavka 1., ako je potpora Unije pružena u obliku javne nabave, rezultati su vlasništvo Unije, a države članice i/ili pridružene zemlje na pisani zahtjev imaju besplatno pravo na neisključivu licenciju za upotrebu rezultata.

Članak 26.
Obavješćivanje voditelja projekta

Ako države članice i pridružene zemlje imenuju voditelja projekta, Komisija plaćanje primateljima izvršava nakon što obavijesti voditelja projekta.

GLAVA IV.
UPRAVLJANJE, PRAĆENJE, EVALUACIJA I KONTROLA

Članak 27.
Programi rada

1. Fond se provodi prema godišnjim ili višegodišnjim programima rada utvrđenima u skladu s člankom [110.] Financijske uredbe. U programima rada navodi se, prema potrebi, cjelokupni iznos namijenjen operacijama mješovitog financiranja.

2. Komisija donosi programe rada pomoću provedbenih akata u skladu s postupkom iz članka 28. stavka 2.

Članak 28.
Odbor

1. Komisiji pomaže Odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011. Europska obrambena agencija poziva se kao promatrač koji će izraziti svoja stajališta i stručno znanje. Poziva se i Europska služba za vanjsko djelovanje, koja će pružiti potporu.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 29.
Neovisni stručnjaci

1. Komisija imenuje neovisne stručnjake koji pomažu pri evaluaciji prijedloga u skladu s člankom [237.] Financijske uredbe. Komisija može imenovati neovisne stručnjake i kako bi je savjetovali o praćenju provedbe izvršenih djelovanja ili pružili pomoć u tom praćenju.

2. Neovisni stručnjaci su građani Unije izdvojeni i odabrani na temelju poziva na iskaz interesa upućenih mjerodavnim organizacijama kao što su ministarstva obrane i podređene agencije, istraživački zavodi, sveučilišta, poslovne udruge ili poduzeća u obrambenom sektoru s ciljem sastavljanja popisa stručnjaka. Odstupajući od članka [237.] Financijske uredbe, taj se popis ne objavljuje.

3. Neovisni stručnjaci imaju prikladno sigurnosno odobrenje koje je izdala država članica.

4. Odbor iz članka 28. obavješćuje se svake godine o popisu stručnjaka.

5. Neovisni stručnjaci odabiru se na temelju njihovih vještina, iskustva i znanja potrebnih za izvršenje dodijeljenih zadataka.

Članak 30.
Primjena pravila o klasificiranim podacima

1. U okviru područja primjene ove Uredbe:

   (a) svaka država članica ili pridružena zemlja osigurava da njezini sigurnosni propisi nude razinu zaštite klasificiranih podataka Europske unije jednakovrijednu onoj koja je osigurana pravilima o sigurnosti utvrđenima u Odluci Komisije (EU, Euratom) 2015/444 od 13. ožujka 2015. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih

podataka EU-a[21] i sigurnosnim pravilima Vijeća utvrđenima u prilozima Odluci 2013/488/EU[22];

(b) države članice i pridružene zemlje bez odgađanja obavješćuju Komisiju o nacionalnim sigurnosnim propisima iz točke (a);

(c) fizičke osobe s boravištem u nepridruženim trećim zemljama i pravne osobe s poslovnim nastanom u nepridruženim trećim zemljama mogu rukovati klasificiranim podacima EU-a u vezi s Fondom samo ako u tim zemljama podliježu sigurnosnim propisima kojima se jamči razina zaštite koja je barem jednakovrijedna onoj koja je osigurana Komisijinim pravilima o sigurnosti utvrđenima u Odluci Komisije (EU, Euratom) 2015/444 i sigurnosnim pravilima Vijeća utvrđenima u prilozima Odluci 2013/488/EU. Jednakovrijednost sigurnosnih propisa koji se primjenjuju u trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji utvrđuje se u sporazumu o sigurnosti informacija koji, prema potrebi, uključuje pitanja industrijske sigurnosti, a koji je sklopljen između Unije i predmetne treće zemlje ili međunarodne organizacije u skladu s postupkom utvrđenim u članku 218. UFEU-a i uzimajući u obzir članak 13. Odluke 2013/488/EU;

(d) ne dovodeći u pitanje članak 13. Odluke 2013/488/EU i pravila o industrijskoj sigurnosti utvrđena u Odluci Komisije (EU, Euratom) 2015/444, fizička ili pravna osoba, treća zemlja ili međunarodna organizacija mogu imati pristup klasificiranim podacima Europske unije ako se to u dotičnom slučaju pokaže potrebnim te ovisno o prirodi i sadržaju tih podataka, primateljevoj potrebi za pristupom podacima i stupnju koristi za Europsku uniju.

2. Ako djelovanje uključuje ili sadržava klasificirane podatke ili su oni potrebni za djelovanje, mjerodavno tijelo za financiranje u pozivu na podnošenje prijedloga ili u natječajnoj dokumentaciji određuje mjere i zahtjeve potrebne za jamčenje sigurnosti takvih podataka na odgovarajućoj razini.

3. Kako bi se olakšala razmjena osjetljivih informacija između Komisije, primatelja i, kad je to primjenjivo, država članica, Komisija uspostavlja elektronički sustav za razmjenu.

Članak 31.
Praćenje i izvješćivanje

1. Pokazatelji za praćenje provedbe i napretka Fonda prema ostvarivanju općih i posebnih ciljeva iz članka 3. navedeni su Prilogu.

2. Kako bi učinkovito procijenila napredak Fonda u postizanju njegovih ciljeva, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 36. radi izmjene Priloga kako bi se prema potrebi revidirali ili dopunili pokazatelji i radi dopune ove Uredbe odredbama o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju.

3. Komisija redovito prati provedbu Fonda i svake godine izvješćuje o postignutom napretku. U tu svrhu Komisija uspostavlja potrebne sustave praćenja.

---

[21] SL L 72, 17.3.2015., str. 53.–88.
[22] SL L 274, 15.10.2013., str. 1.–50.

4. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe Fonda i rezultati prikupljaju djelotvorno, učinkovito i pravodobno. U tom cilju uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za korisnike sredstava Unije.

Članak 32.
Evaluacija Fonda

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.

2. Privremena evaluacija Fonda provodi se nakon što bude dostupno dovoljno informacija o njegovoj provedbi, a najkasnije četiri godine nakon početka provedbe Fonda. Izvješće o privremenoj evaluaciji, koje treba izraditi do 31. srpnja 2024., posebice obuhvaća ocjenu upravljanja Fondom, stope provedbe, rezultate dodjele projekata, uključujući sudjelovanje MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije te razinu njihova prekograničnog sudjelovanja, i financiranje odobreno u skladu s člankom [195.] Financijske uredbe. Komisija može podnijeti prijedloge svih prikladnih izmjena postojeće Uredbe.

3. Na kraju provedbe Fonda, a najkasnije četiri godine nakon 31. prosinca 2031. Komisija provodi završnu evaluaciju Fonda. Izvješće o završnoj evaluaciji sadržava rezultate provedbe i, u mjeri u kojoj je to moguće zbog rokova, utjecaj Fonda. U tom izvješću, koje se temelji na relevantnim savjetovanjima s državama članicama, pridruženim zemljama i ključnim dionicima, posebice se ocjenjuje napredak ostvaren u postizanju ciljeva utvrđenih u članku 3. U njemu se analizira i prekogranično sudjelovanje, uključivanje MSP-ova i poduzeća središnje tržišne kapitalizacije u projekte provedene u okviru Fonda te integracija MSP-ova i poduzeća središnje tržišne kapitalizacije u globalni vrijednosni lanac. Izvješće sadržava i informacije o zemljama podrijetla primatelja te, kad je to moguće, o distribuciji prava na stvoreno intelektualno vlasništvo.

4. Zaključke evaluacija i svoje primjedbe Komisija dostavlja Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija.

Članak 33.
Revizije

Revizije uporabe doprinosa Unije koje provode osobe ili subjekti, među ostalim i oni koje institucije ili tijela Unije nisu ovlastili, osnova su za opće jamstvo u skladu s člankom [127.] Financijske uredbe. Europski revizorski sud provjerava račune svih prihoda i rashoda Unije u skladu s člankom 287. UFEU-a.

Članak 34.
Zaštita financijskih interesa Unije

Ako treća zemlja sudjeluje u Fondu na temelju odluke u skladu s međunarodnim sporazumom ili nekoga drugog pravnog instrumenta, tada ta treća zemlja jamči potrebna prava i pristup koji su potrebni odgovornome ovlaštenom službeniku, Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) i Europskom revizorskom sudu da na sveobuhvatan način izvršavaju svoje nadležnosti. U slučaju OLAF-a ta prava uključuju pravo provođenja istraga, uključujući provjere i inspekcije na terenu, predviđeno Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF).

Članak 35.

Informiranje, priopćavanje i promidžba

1. Korisnici sredstava Unije priznaju porijeklo i jamče vidljivost financiranja Unije (posebice pri promicanju mjera i njihovih rezultata) pružajući usklađene, učinkovite i proporcionalne ciljane informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost.

2. Komisija provodi aktivnosti obavješćivanja i priopćivanja u pogledu Fonda, djelovanja i rezultata. Financijski izvori dodijeljeni Fondu također pridonose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije ako se odnose na ciljeve navedene u članku 3.

GLAVA V.
DELEGIRANI AKTI, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.
Delegirani akti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 31. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

2. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 31. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

3. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 31. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 37.

Stavljanje izvan snage

6. Uredba (EU) br. …/… (Europski program industrijskog razvoja u području obrane) stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.

Članak 38.
Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu predmetnih djelovanja do njihova zaključenja, na temelju [Uredbe o europskom programu industrijskog razvoja u području obrane] te pripremnog djelovanja u pogledu istraživanja u području obrane, koji se nastavljaju primjenjivati na predmetna djelovanja do njihova zaključenja.

2. Iz financijske omotnice Fonda mogu se podmirivati i troškovi tehničke i administrativne pomoći potrebne radi osiguravanja prijelaza između Fonda i mjera donesenih u okviru prethodnih instrumenata, [Uredbe o europskom programu industrijskog razvoja u području obrane] te pripremnog djelovanja u pogledu istraživanja u području obrane.

3. Odobrena sredstva mogu se prema potrebi unijeti u proračun nakon 2027. za pokrivanje troškova predviđenih u članku 4. stavku 4. kako bi se omogućilo upravljanje djelovanjima koja nisu dovršena do 31. prosinca 2027.

Članak 39.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*. Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Predmetna područja politike *(klaster programa)*

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.5. Trajanje i financijski učinak

1.6. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja

2.2. Sustav upravljanja i kontrole

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

3.2.2. Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva

3.2.3. Doprinos trećih strana

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europskog fonda za obranu za razdoblje 2021.–2027.

1.2. Predmetna područja politike *(klaster programa)*

Sigurnost i obrana

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

☐ **novo djelovanje**

☑ **novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja**[23] unutar okvira primijenjenog istraživanja u području obrane u okviru Europskog fonda za obranu

☑ **produženje postojećeg djelovanja** za razvoj okvira obrambenih sposobnosti u okviru Europskog fonda za obranu

☐ **spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje**

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.4.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

Zakonodavni prijedlog o uspostavi Europskog fonda za obranu temelji se na člancima 173. (industrija) i 182. (istraživanje) UFEU-a. Opći je cilj Fonda poboljšati konkurentnost obrambene industrije.

Uredbom o Europskom fondu za obranu Komisiji će se omogućiti uspostavljanje programa financiranja koji će se uglavnom provoditi dodjelom bespovratnih sredstava na temelju godišnjih poziva na podnošenje prijedloga te u okviru programa rada donesenih postupkom komitologije.

Treba pripremiti cijeli skup postupaka (financijski, pravni, informatički, obrada osjetljivih informacija), dokumenata i obrazaca na temelju iskustva stečenog u provedbi pripremnog djelovanja u pogledu istraživanja u području obrane (2016.–2018.) i europskog programa industrijskog razvoja u području obrane (2019.–2020.).

---

[23] Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

1.4.2. *Dodana vrijednost angažmana Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost angažmana Unije" vrijednost je Unije koja je dodana vrijednosti koju bi inače ostvarile države članice svojim zasebnim djelovanjima.*

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex-ante*)

Razvojnim i istraživačkim projektima u području obrane trenutačno se upravlja gotovo isključivo na nacionalnoj razini, a faze razvoja i istraživanja su najosjetljivije. Zbog oskudnih sredstava u nacionalnim proračunima te se faze u većini država članica jednostavno ne financiraju, što dovodi do ovisnosti o gotovim proizvodima i njihovim dobavljačima.

Europski obrambeni sektor pogođen je niskom razinom ulaganja te je obilježen rascjepkanošću nacionalnim granicama, zbog čega stalno dolazi do udvostručivanja napora. Osim toga, pregledom postojeće obrambene industrije u EU-u otkrivaju se sve veći nedostaci, zastarjele tehnologije i premali broj novih programa, posebice programa suradnje. Prekograničnom suradnjom može se pomoći u boljem iskorištavanju učinaka razmjera smanjenjem udvostručivanja te omogućiti razvoj potrebnih proizvoda i tehnologija.

Nedostatak koordinacije i usklađenosti država članica uzrok je nepovoljnog konkurentskog položaja europske obrambene industrije u usporedbi s njezinim međunarodnim suparnicima te je istodobno i dalje bitan uzrok troškova za državne proračune i bitna prepreka provedbi zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP).

Očekivana ostvarena dodana vrijednost Unije (ex post)

Djelovanjem na razini EU-a osigurat će se dodana vrijednost tako što će se dodatno poticati suradnja obrambenih industrija kroz pozitivne poticaje za inovacije, uključujući u području tehnologija s disruptivnim učinkom, za primijenjene istraživačke projekte u području obrane te za razvoj obrambenih proizvoda i tehnologija, što se zbog troškova i povezanih rizika ne može provesti na nacionalnoj razini.

Potpora Europske unije omogućit će obrambenoj industriji da dodijeli potrebna sredstva projektima koje često jedna zemlja ne može financirati: zbog prirode takvih projekata i njihovih troškova prekogranična je suradnja nužna.

Zajedničke tehničke specifikacije koje će se pravno zahtijevati ovom Uredbom potaknut će države članice i njihove obrambene industrije na prihvaćanje zajedničkih standarda, što će dovesti do bolje i učinkovitije suradnje.

1.4.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Predloženim su djelovanjima slični pilot-projekt i pripremno djelovanje u području obrane za okvir primijenjenog istraživanja u području obrane te europski program industrijskog razvoja u području obrane za razvoj okvira obrambenih sposobnosti: iskustva stečena u tim programima, posebice u pogledu načina upravljanja, upotrijebljena su za oblikovanje upravljanja i mehanizma naknadnog djelovanja Europskog fonda za obranu.

1.4.4. Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima

Tražit će se sinergije s drugim programima za istraživanje i inovacije koje provode druge uprave Europske komisije:

– za projekte koji će se financirati iz Europskog fonda za obranu mogli bi se iskoristiti rezultati civilnih projekata istraživanja dvojne namjene financirani iz Obzora Europe, primjerice u području zračnog i vodenog prijevoza,

– očekuje se i recipročni učinak, odnosno da će se za projekte financirane iz Obzora Europe moći iskoristiti rezultati projekata financiranih iz Europskog fonda za obranu. To potvrđuje iskustvo američke Agencije za napredna obrambena istraživanja (DARPA): u SAD-u su rezultati obrambenih projekata koristili civilnom sektoru. Europski fond za obranu može, među ostalim, utjecati na područja prometa, komunikacija i energetike.

Važno je osigurati da programi istraživanja i razvoja te programi inovacija budu dobro koordinirani kako bi se maksimalizirale sinergije; za učinkovitu suradnju bit će osigurani povrat ulaganja i koordinacija.

Trajanje i financijski učinak

☑ **Ograničeno trajanje**

☑ na snazi od 1.1.2021. do 31.12.2027.

☑ financijski učinak od 1.1.2021. do 31.12.2027. za odobrena sredstva za preuzete obveze i od 1.1.2021. do 31.12.2033. za odobrena sredstva za plaćanje.

☐ **Neograničeno trajanje**

provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG,

nakon čega slijedi redovna provedba.

Predviđeni načini upravljanja[24]

☑ **Izravno upravljanje** koje provodi Komisija

☑ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije;

☑ putem izvršnih agencija

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☐ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

☐ nepridruženim trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;

☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);

☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu;

☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe;

☐ tijelima javnog prava;

☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;

☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;

☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Napomene

Fond se provodi u okviru izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom.

Ovisno o ishodu buduće analize troškova i koristi, većina proračuna mogla bi se provesti delegiranjem izvršnoj agenciji[25].

---

[24] Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

U skladu s člankom 29. predložene uredbe o uspostavljanju Europskog fonda za obranu za razdoblje 2021.–2027. Komisija će redovito pratiti provedbu programa i svake godine izvješćivati o postignutom napretku provjerom financijskih aktivnosti i ocjenom postignutih rezultata.

Prikupljeni podaci trebali bi omogućiti Komisiji da izvješćuje o postignutom napretku u skladu s člankom [38. stavkom 3. točkom (e) Uredbe 966/2012] uzimajući u obzir posebne ciljeve iz članka 3. stavka 2. nacrta uredbe.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

Načini upravljanja: Komisija namjerava provesti Europski fond za obranu izravnim upravljanjem (uključujući putem izvršnih agencija, što je opcija kojoj se daje prednost).

Primjenom izravnog upravljanja za veći dio sredstava namijenjenih Europskom fondu za obranu objašnjavaju se odgovornosti (provedbu vrše ovlašteni službenici), skraćuje lanac isporuke (skraćuju se vrijeme potrebno za dodjelu bespovratnih sredstava i vrijeme potrebno za plaćanje) i snižavaju troškovi provedbe (nema naknade za upravljanje).

Mehanizmi provedbe financiranja: Bespovratna sredstva bit će glavni instrument Europskog fonda za obranu, među ostalim kao potpora za pretkomercijalnu nabavu koju provode države članice. Za disruptivne inovacije mogu se upotrebljavati nagrade.

– Bespovratna sredstva: Istraživanja u području obrane slabo se financiraju u većini država članica, ako i uopće, a industrija rijetko može povratiti ulaganja u istraživanje i razvoj (zbog nacionalnog tržišta s jednim kupcem, smanjenja nacionalnog proračuna za obranu, nesigurnih mogućnosti izvoza). Istraživanja u području obrane u EU-u moraju se poticati bespovratnim sredstvima kojima se podmiruje 100 % prihvatljivih troškova. Ista će se logika u pravilu primjenjivati na razvoj djelovanja temeljenih na suradnji (studije, zajednička certifikacija itd.) i na potporu za pretkomercijalnu nabavu država članica, osim izrade prototipova, gdje će stopa sufinanciranja biti niža (pristup „dodatnog financiranja”, sufinanciranje od 20 % do 50 %).

– Nagradama se niz dionika (sveučilišta, MSP-ovi, istraživački centri itd.) može poticati da razvija disruptivne inovacije kako bi se otkrile nove tehnologije ili novi sklopovi postojećih tehnologija koji mogu zadovoljiti potrebe obrane. U takvom je

---

[25] Program se može (djelomično) delegirati izvršnoj agenciji, podložno rezultatima analize troškova i koristi te povezanim odlukama koje treba donijeti. Povezana odobrena sredstva za administraciju za provedbu programa u Komisiji i izvršnoj agenciji odgovarajuće će se prilagoditi.

sustavu teško procijeniti troškove, a za razliku od bespovratnih sredstava, nagrada je gospodarski alat (pobjednik grabi sve).

Načini plaćanja: Kad god je to moguće, primijenit će se dodjela bespovratnih sredstava na temelju rezultata, uključujući jednokratne paušalne iznose, kako bi se smanjili troškovi provedbe Europskog fonda za obranu.

– Očekivani rezultati i povezani ishodi (dokumenti) bit će utvrđeni u sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava kako bi se započela plaćanja i omogućilo poravnanje pretfinanciranja.

– Zadovoljavajuće ostvarenje dogovorenih očekivanih rezultata ovisit će o stručnom znanju trećih osoba koje je Komisija odabrala na temelju njihova tehničkog znanja. Plaćanja će se vršiti na temelju izvješća o procjeni.

Strategija kontrole

Kad god to bude moguće u djelovanjima koja se provode izravnim upravljanjem, Komisija će upotrebljavati instrumente (nabavu, bespovratna sredstva, nagrade) u okviru kojih se prihvatljivi troškovi procjenjuju *ex ante* i vraćaju/plaćaju na temelju isporučivih ishoda (izvješća) kojima se dokazuje da su očekivani rezultati definirani u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava (tehnički prilozi) ostvareni. Raširenom upotrebom unaprijed dogovorenih paušalnih iznosa i jediničnih troškova stopa pogreške ograničit će se na manje od 2 %.

Ako je potrebno, kvalitativnu procjenu isporučivih ishoda ocijenit će neovisni stručnjaci koje je angažirala Komisija ili, u specifičnim slučajevima (prototipovi), voditelj projekta odabran zajedno s državama članicama (usklađivanje interesa).

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima radi smanjivanja tih rizika

Utvrđeni rizici u provedbi Europskog fonda za obranu su sljedeći:

Rizik u pogledu vremenskog rasporeda: problem s rokovima, kašnjenja u provedbi.

Provedbom pod izravnim upravljanjem taj bi se rizik trebao smanjiti, jer provedbom koju vrše ovlašteni službenici skraćuju se vrijeme potrebno za dodjelu bespovratnih sredstava (TTG) i vrijeme potrebno za plaćanje (TTP) u usporedbi s provedbom putem ovlaštenika jer se zaobilaze sljedeći koraci:

– pregovaranje, izrada i potpisivanje sporazuma o delegiranju,

– potpisivanje godišnjih sporazuma o prijenosu sredstava prije stavljanja odobrenih sredstava za preuzete obveze i odobrenih sredstava za plaćanje ovlašteniku na raspolaganje,

– financijsko upravljanje povezanim sporazumima o prijenosu sredstava.

Rizik u pogledu upravljanja i rizik u pogledu neodobravanja:

– Nedostatak suradnje između država članica tijekom postupka komitologije.

Taj bi rizik trebala ograničiti praksa razvijena tijekom pripremnog djelovanja i u okviru europskog programa industrijskog razvoja u području obrane, u čemu su države članice interaktivno sudjelovale od pripreme programa rada.

– Neprivlačnost Europskog fonda za obranu za nacionalne industrije, posebice zbog neprikladnog načina na koji Komisija rukuje osjetljivim informacijama ili prekomjerne birokracije u modalitetima provedbe.

Uspostavit će se posebna mreža/sustav za razmjenu osjetljivih informacija a, gdje je to potrebno, pravila o transparentnosti bit će stavljena izvan snage u opravdanim slučajevima (klasificirani podaci, zaštita osobnih podataka, industrijske tajne). Postupak ocjene zahtjeva za bespovratna sredstva Komisija će povjeriti neovisnim stručnjacima koji će imati prikladno sigurnosno odobrenje države članice. Komisija će osigurati prikladnu rotaciju tih stručnjaka.

Kad god to bude moguće, Komisija će se osloniti na uobičajenu računovodstvenu praksu dionika putem jediničnih troškova.

Financijski rizik:

– visoki troškovi upravljanja, posebice za troškove kontrole,

– niska stopa povlačenja sredstava (kašnjenja, neprivlačnost ili loše definirani zahtjevi za prihvatljivost),

– visoka stopa pogreške zbog neprihvatljivih troškova i zato što korisnici ili ovlaštenici slabo razumiju financijska pravila EU-a.

Komisija predviđa provedbu Fonda pomoću ovlaštenih službenika (uključujući izvršne agencije) s popunjenim osposobljenim timovima. Time se osigurava dobro poznavanje financijskih pravila i pravila ugovaranja u timu za provedbu Europskog fonda za obranu. Organizirat će se radionice kako bi se osiguralo da korisnici dobro razumiju svoje obveze izvješćivanja te primjenjiva financijska pravila.

Nadalje, Komisija predviđa pojednostavljena pravila financiranja s instrumentima koji se temelje na rezultatima (npr. jednokratni paušalni iznosi za dodatno financiranje (prototipovi)) i visoku paušalnu stopu za neizravne troškove (± 25 %) U sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava uvrstit će se jasni i razumljivi očekivani rezultati na temelju kojih će se vršiti plaćanja.

Time bi se trebale ograničiti *ex post* kontrole uloženih sredstava (računi, evidencije radnih sati) i usmjeriti ih na rezultate (prikaz, prototip, izvješće o certificiranju itd.), čime bi se snizili troškovi kontrola i stopa pogreške.

Tehnički rizici: Poteškoće u specifičnim razvojnim projektima (etika, prava intelektualnog vlasništva); tehnički problemi; niska razina uspješnosti u pogledu rezultata razvoja i istraživanja.

U obrascima sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava za istraživanje i razvoj utvrdit će se jasna pravila o pravima intelektualnog vlasništva. Prije odabira, sve će zahtjeve za dodjelu bespovratnih sredstava pregledati etički odbor (vanjski stručnjaci) kako bi se osiguralo da su aktivnosti u skladu s međunarodnim konvencijama. Iako će se razvojni projekti birati na temelju razumnih šansi za proizvodnju (potrebno sufinanciranje država članica), aktivnosti istraživanja neizbježno su povezane s nedostatkom rezultata ili slabim rezultatima, pa treba prihvatiti i pravo na neuspjeh.

Reputacijski rizik: Očekivane poteškoće s nekim nevladinim organizacijama koje propitkuju svrhu Europskog fonda za obranu i suprotstavljat će se provedbi Fonda na svim razinama.

Komisija je predvidjela ciljane aktivnosti komunikacije, uključujući pribjegavanje kriznim komunikacijskim uslugama, kako bi opravdala postojanje i funkcioniranje Europskog fonda za obranu na razini Unije.

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer „troškovi kontrole ÷ vrijednost povezanih sredstava kojima se upravlja") i procjena očekivanih razina rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

Glavni će proračun programa biti pod izravnim upravljanjem. Na temelju iskustava Komisije u upravljanju bespovratnim sredstvima, cjelokupni troškovi kontrole nad Fondom koju provodi Komisija procjenjuju se na otprilike 0,1 % povezanih sredstava kojima se upravlja.

U pogledu stopa neočekivanih pogrešaka cilj je zadržati stopu pogreške ispod praga od 2 %. Komisija smatra da će izravnim upravljanjem programom uz popunjene osposobljene timove (iskusno osoblje, možda angažuirano kao UNS-ovi) koji djeluju pod vodstvom delegiranih ovlaštenih službenika, primjenom jasnih pravila i prikladnom upotrebom instrumenata koji se temelje na rezultatima zadržati stopu pogreške ispod praga značajnosti od 2 %.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) nadležan je za provođenje istraga o operacijama za koje je primljena potpora u okviru ove inicijative.

Sporazumima koji proizlaze iz ove Uredbe, uključujući sporazume sklopljene sa subjektima iz nepridruženih trećih zemalja i međunarodnim organizacijama, moraju se predvidjeti nadzor i financijska kontrola koju provodi Komisija ili neki njezin ovlašteni predstavnik i revizije Revizorskog suda ili OLAF-a, ako je potrebno i na terenu. Dužnosnici Komisije koji imaju potrebno sigurnosno odobrenje provode terenske posjete.

Na kraju, nadzorom država članica nad odabranim projektima i sudjelovanjem nekih država članica kao sufinancijera najvećih projekata ograničit će se rizik od prijevara na štetu poreznih obveznika (usklađivanje interesa donatora). Nepravilnosti će se ograničiti usredotočivanjem na rezultate putem instrumenata koji se temelje na rezultatima.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov višegodišnjeg financijskog okvira i predložene nove proračunske linije rashoda

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj 5. – Sigurnost i obrana	Dif./nedif.[26]	zemalja EFTA-e[27]	zemalja kandidatkinja[28]	nepridruženih trećih zemalja	u smislu članka [21. stavka 2. točke (b)] Financijske uredbe
	13.02.01. – Razvoj sposobnosti	Dif.	DA	NE	NE	NE
	13.02.02. – Istraživanja u području obrane	Dif.	DA	NE	NE	NE
	13.01.01. – Administrativna potpora	Nedif.	DA	NE	NE	NE

[26] Dif. = diferencirana odobrena sredstva; Nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.
[27] EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.
[28] Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalne zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	**5.**	Sigurnost i obrana

			2021.	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	***Nakon 2027.***	**UKUPNO**
13.02.01. – Razvoj sposobnosti	Obveze	(1)	996,515	995,939	995,357	1 095,012	1 294,543	1 494,266	1 993,374		8 865,006
	Plaćanja	(2)	252,448	446,251	583,628	810,579	981,440	1 214,568	1 409,358	3 166,735	8 865,006
13.02.02. – Istraživanja u području obrane	Obveze	(1)	498,257	497,970	497,679	497,733	597,482	697,324	797,349		4 083,794
	Plaćanja	(2)	123,978	262,396	324,408	389,666	463,085	537,022	613,865	1 369,373	4 083,794
13.01.01. – Administrativna potpora[29]	Obveze = plaćanja	(3)	5,228	6,091	6,964	7,255	7,975	8,410	9,277		51,200
UKUPNA odobrena sredstva za omotnicu programa	Obveze	=1+3	**1 500,000**	**1 500,000**	**1 500,000**	**1 600,000**	**1 900,000**	**2 200,000**	**2 800,000**		**13 000,000**
	Plaćanja	=2+3	**381,654**	**714,738**	**915,000**	**1 207,500**	**1 452,500**	**1 760,000**	**2 032,500**	**4 536,108**	**13 000,000**

[29] Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7.	„Administrativni rashodi”

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	***Nakon 2027.***	**UKUPNO**
Ljudski resursi		5,768	6,631	7,711	8,002	8,722	9,156	10,024		**56,014**
Ostali administrativni rashodi		0,390	0,398	0,406	0,414	0,422	0,431	0,439		**2,900**
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	6,158	7,029	8,117	8,416	9,144	9,587	10,463		**58,914**

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	***Nakon 2027.***	**UKUPNO**
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	1 506,158	1 507,029	1 508,117	1 608,416	1 909,144	2 209,587	2 810,463		**13 058,914**
	Plaćanja	387,812	721,767	923,117	1 215,916	1 461,644	1 769,587	2 042,963	4 536,108	**13 058,914**

3.2.2. *Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva*

☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.

☑ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Godine	**2021.**	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**UKUPNO**
NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	5,768	6,631	7,711	8,002	8,722	9,156	10,024	**56,014**
Ostali administrativni rashodi	0,390	0,398	0,406	0,414	0,422	0,431	0,439	**2,900**
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	**6,158**	**7,029**	**8,117**	**8,416**	**9,144**	**9,587**	**10,463**	**58,914**

Izvan NASLOVA 7.[30] **višegodišnjeg financijskog okvira**								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi	5,228	6,091	6,964	7,255	7,975	8,410	9,277	**51,200**
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	**5,228**	**6,091**	**6,964**	**7,255**	**7,975**	**8,410**	**9,277**	**51,200**

UKUPNO	11,386	13,120	15,081	15,671	17,119	17,997	19,740	**110,114**

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

[30] Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.2.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.

☑ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

Godine		**2021.**	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)								
Sjedište i predstavništva Komisije		30	35	41	42	46	48	52
Delegacije								
Istraživanje								
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) – UO, LO, UNS, UsO i MSD [31] Naslov 7.								
Financirano iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	– u sjedištima	19	21	24	26	28	30	34
	– u delegacijama							
Financirano iz omotnice programa [32]	– u sjedištima							
	– u delegacijama							
Istraživanje								
Ostalo (navesti)								
UKUPNO		**49**	**56**	**65**	**68**	**74**	**78**	**86**

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja. U gornjoj tablici procijenjeni su potrebni ekvivalenti punog radnog vremena tijekom sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Političke zadaće i upravljanje timovima za provedbu programa bespovratnih sredstava
Vanjsko osoblje	Provedba programa financiranja bespovratnim sredstvima

[31] UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

[32] U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

☐ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.

☑ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Godine	**2021.**	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**UKUPNO**
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Procijenjeni učinak na prihode

☐ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.

☑ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:

☐ na vlastita sredstva

☐ na ostale prihode

navesti ako su prihodi dodijeljeni proračunskim linijama rashoda ☐

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska linija prihoda:	Učinak prijedloga/inicijative[33]						
	2021.	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**
Članak …….	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

–

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

–

[33] Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjeni za 20 % na ime troškova naplate.